

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiumei-utca 5-7. Telefon: 159-486, 358-806.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. május 11.

bb. 1. táborhelyek, turistaszállások, kirándulóbuszok, külön-
vonatok, különhajók a vakációzó diákoknak

1 vt/j/zs/gy/bs

1968. május 11.

az előző esztendőkhöz hasonlóan, az idén is sok táborozási, kirándulási lehetőség várja a nyári szünetben a diákokat. ut-
törő- és kisz-táborozásra kerületi táborhelyeket jelöltek ki
balatonalmádin, balatonfüreden, balatonszepezden, zánkán, ábra-
hámhegyen, szigligeten, balatongyörökön, keszthelyen, síófokon,
fonyódligeten, balatonmárián és balatonberényben, ezenkívül
kempingeket is igénybevehetnek a tanulók több balaton menti hely-
ségben, továbbá borsod megyében miskolc-tapolcán, hollóstatón,
tokajban, valamint az ország más vidékein is.

számos kollégiumban és iskolában a vakáció idején turista-
szállást rendeznek be. a vidéki iskolák budapestre látogató ta-
nulóinak a 13. kerületben, a dózsa györgy ut 150. szám alatti
diákszálló áll rendelkezésére. ezenkívül a szabadság-hegyi pe-
dagógus turistaszállást, a 12. kerület, költő ut 30., is igény-
be vehetik iskolai turistacsoportok, s a pálvölgyi turistaház
szintén fogad diákkollektívákat.

a turistaházakat kezelő vállalat szálláshelyre és táborozás-
ra alkalmas turistaházakat biztosít a mecsekben, a bakonyban, a
bükkben, a mátrában, a budai hegyekben és másutt. az expressz
ifjúsági és diák utazási iroda szervezésében résztvehetnek a
fiatalok országjáró és tanulmányi kirándulásokon. ebből a célból
autóbuszokat indítanak budapestről vidékre, vidékről budapestre
és vidékről vidékre is. az érdeklődők a következő utvonalak között
választhatnak: vác-salgótarján-hatvan-gyöngyös-mátraháza-kékes-
sírok- eger- aggtelek-sátoraljaujhely-miskolc-mezőkövesd;

/folyt. köv./

fr

bb. 1. /táborhelyek.... folyt./ gy

fűzesabony-miskolc-tokaj-nyiregyháza-debrecen-békéscsaba-gyula-kecskemét-szolnok;

kecskemét-szeged-baja-kalocsa; dunaujváros-szekszárd-pécs-harkány-siklós-szigetvár-kaposvár-balatonföldvár; székesfehérvár-veszprém-zirc-pannonhalma-győr-tata-tatabánya;

győr-csorna-kaposvár-fertőd-sopron-fertőrákos-kőszeg-szombathely-sümege-tapolca-nagyvázsony; visegrád-esztergom-verőce-vác. ezenkívül diák-különvonatokat és különhajókat is indítanak, megfelelő számú jelentkező esetén.

a máv, a mávaut, a máv utasellátó és a mahart ebben az esztendőben is biztosítja a szokásos kedvezményeket./mti/

..

bb. 2. székely bertalan festménye a debreceni muzeumban

vid-fm/sk/ká/gy/La

1968. május 11.

a debreceni déri muzeum képtára újabb értékes festménnyel gyarapodott: székely bertalan „zrínyi péter a börtönben,” című alkotásával. a nagyméretű képet magángyűjtőtől vásárolta a muzeum és az „ecce homo,”-teremben állítja ki, ahol székely bertalan „zrínyi kirohánása,” című festménye is látható. ezenkívül a muzeum birtokába került vedres márk „korsós fiu,” című bronzszobra./mti/

..

bb. 6. orvosi rendelőt kapott rákoscsaba

i hi/lk/zs/gy/La

1968. május 11.

négy munkahelyes körzeti orvosi rendelőt kapott rákoscsaba. az új intézmény a tanár utca 6. szám alatt nyílt meg./mti/

..

- 2 -

bb. 5. megnyitják a
előtt

a vid cs/tné/ká/it

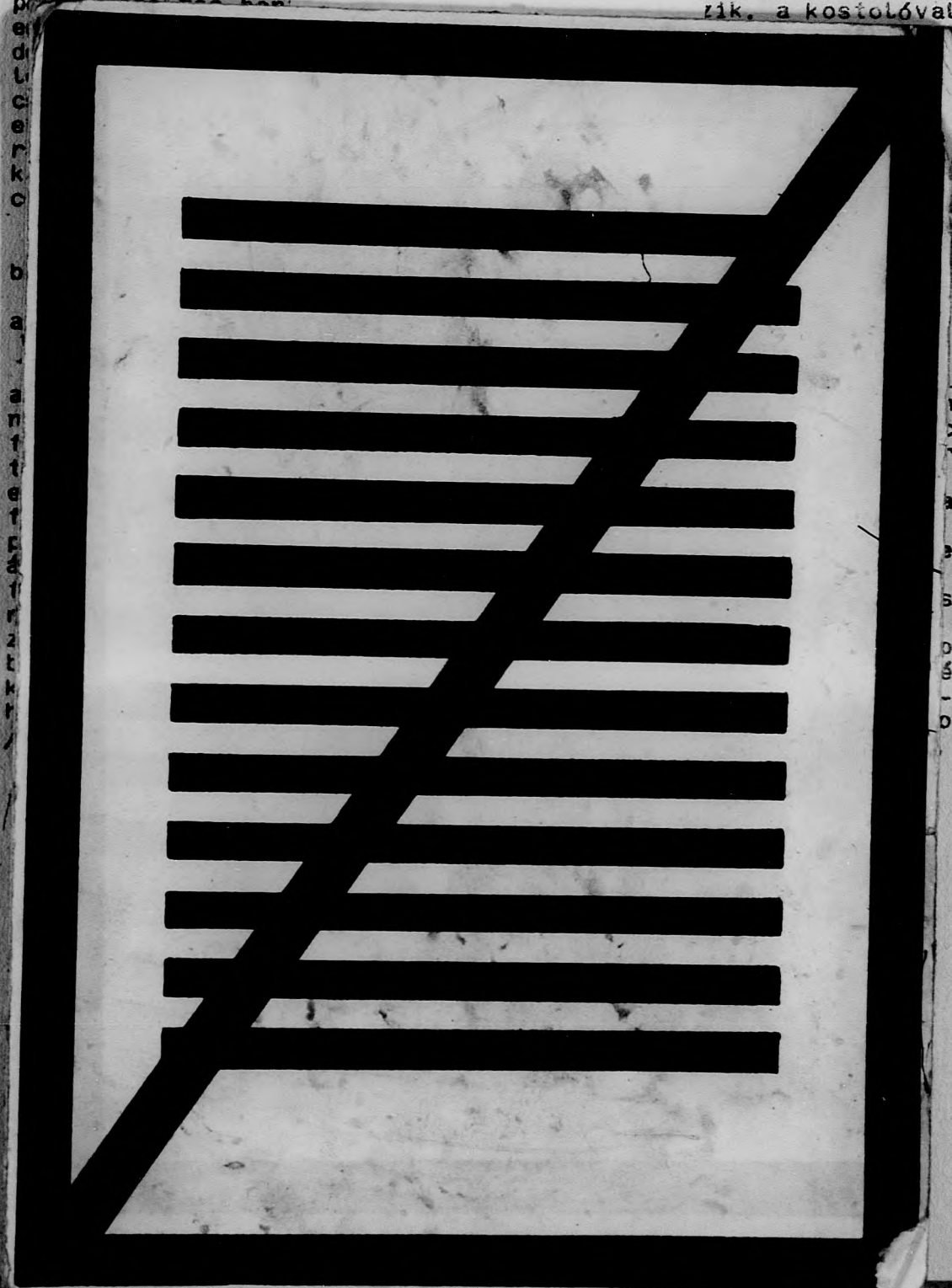
a badacsonyvidé
badacsony, továbbá
dik az idegenforgal
előtt a borvidék t

H.
Blap

kapuit a vendégek

május 11.

ely csopak, somló,
össze, bekapcsoló-
ik az érdeklődők
a lábdíhegy és ta-
rik, a kóstolóval

e-
a
-
or-
o-

k,
iac-
si
le-
az
apir-
gyéb
sze-
nem-
bet.
és-
ott.

H.
Blap

bb. 1. /táborhelyek.

fűzesabony-miskolc-t
kocskemét-szolnok;

skéscsaba-gyula-

ely-

n-

-

iz-

-

-

-

-

el

imü

iu-

len-

simü

-

-

-

-

saba.

bb. 5. megnyitják a balatonparti pinceóriások kapuit a vendégek előtt

a vid cs/tné/ká/it la

1968. május 11.

a badacsonyvidéki állami pincegazdaság, amely csopak, somló, badacsony, továbbá sopron és mór borait gyűjti össze, bekapcsolódik az idegenforgalomba. az idényben megnyitják az érdeklődők előtt a borvidék legnagyobb pincéinek kapuit. a lábdíhegy és tapolca hatalmas bortárolói a múlt századot idézik. a kóstolóval egybekötött szervezett látogatások során a vendégek balatonfüreden és zánkán a legújabb borkezelési formákat ismerhetik meg. a legforgalmasabb kiránduló helyeken: tihanyban, hévízen és badacsonyan idényjellegű borárusító pavilonokat nyitnak. az idén először indul utnak tiherautóján a mozgóárus, aki jégbehűtött borral kínálja majd a fürdőzőket. mivel magas alkoholtartalmu borokat nem ajánlatos erős nap: sütésben fogyasztani, külön erre a célra kiválogatott könnyű „strandborokat, „ árusítanak./mti/

bb. 7. farostintar. zia - farostmozaik

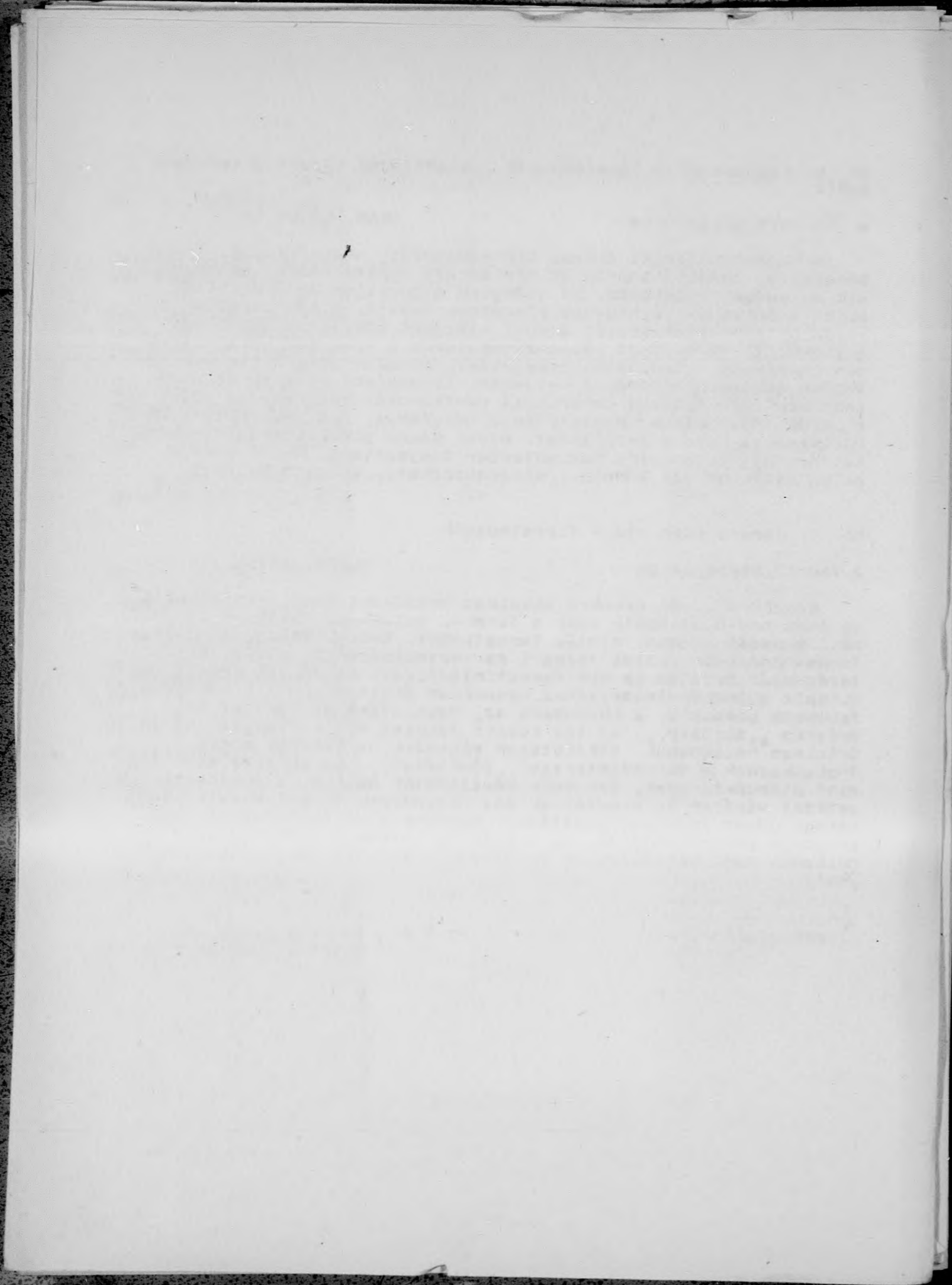
a vid kz/sk/ká/it bs

19868. május 11.

képzőművészeti célokra alkalmas anyagként is bemutatkozik, az idei bnv-n az eddig csak a jármű-, butor- és építőiparban használt mohácsi szines, mintás farostlemez. balogh gábor, a mohácsi farostlemezgyár fiatal faipari és vegyészmérnöke, kétévi kísérletezés után mutatta be sötét farostintar. ziait és mozaik képeit. az előbbit a furnér-intarziához hasonlóan állította össze dekorpapírfelületű lemezből. a különbség az, hogy utána az egészet hő-
présben „sütötte,„ az így kezelt felület hőnek, fagynak és egyéb ártalmas hatásoknak tökéletesen ellenállt. a gyárban máris foglalkoznak a farostintar. zia „jövőjével,„ az elképzelések szerint ajándéktárgyak, falvédők készíthetők belőle. a budapesti nemzetközi vásáron is bemutatnak egy nagyméretű farost-mozaik képet. balogh gábor érdekes „ujjítása,„ nemcsak a képzőművészeti tevékenységi kört bővítette, de a gyártás közben keletkező farost-hulladék hasznosítására is jó ötletet, illetve lehetőséget adott. /mti/

-.-

- 4 -

bb. 8. ötszázfél
vid-kz/sk/ká/gy/

félezer ter
tarjáni gyárak.
szati üzemek öná
az angol licenc
tativ bemutatója

Jl.

5 lap

a bnv-n
1968. május 11.

dei bnv-n a salgó-
plő salgótarjáni kohá-
zönség elé. a pavilon
gó elemek reprezen-
tív 160 fős terméké-
színező-anyagokkal csi-

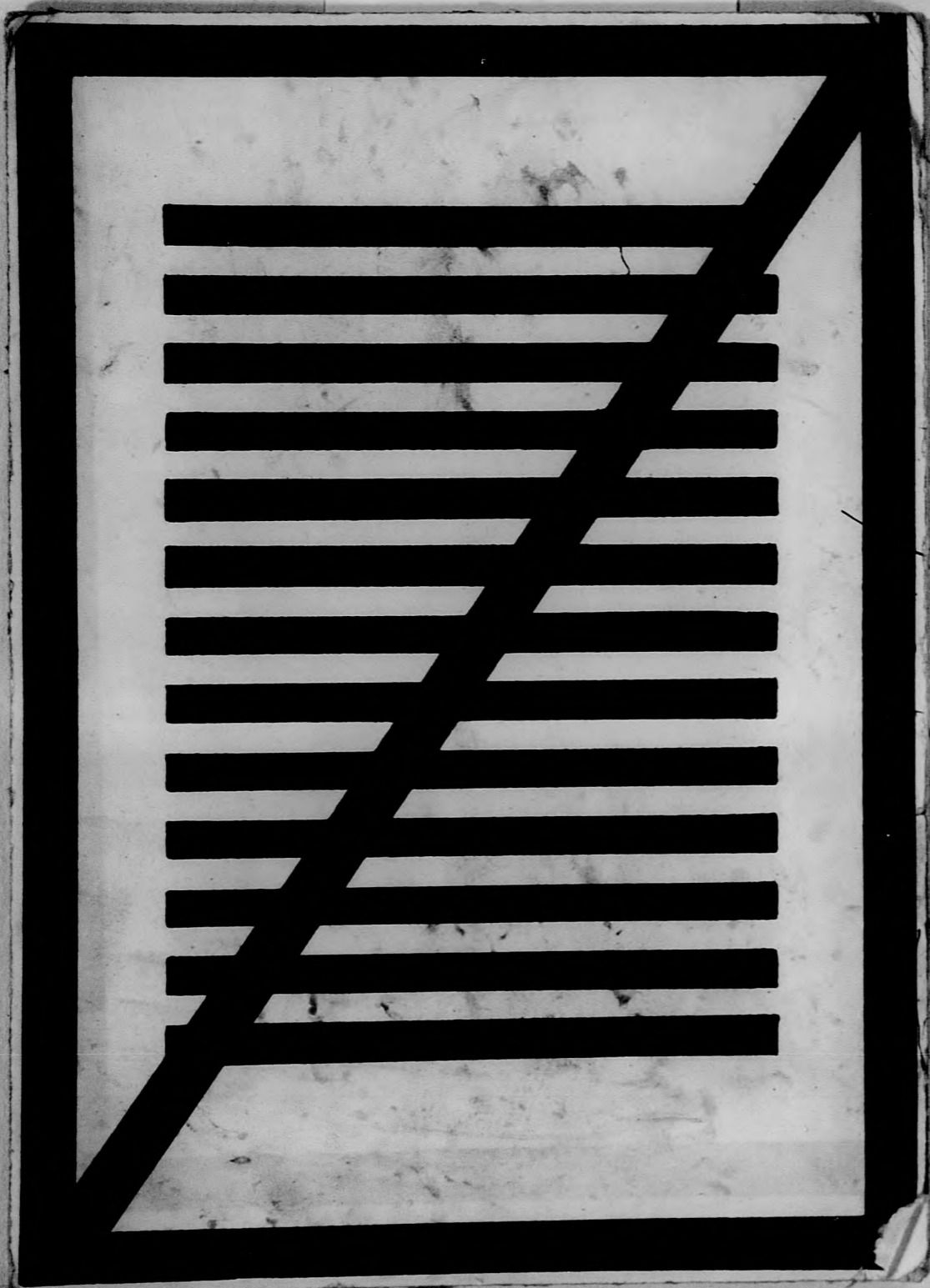

u-

lő-
on
k

J.

5 lap

bb. 8. ötszázféle salgótarjáni ipari termék a bnv-n

vid-kz/sk/ká/gy/bs

1968. május 11.

félezer termékükkel vesznek részt az idei bnv-n a salgótarjáni gyárak. a fennállása 100. évét ünneplő salgótarjáni kohászati üzemek önálló pavilonnal lép a nagyközönség elé. a pavilon az angol licenc alapján gyártott dexion-salgó elemek reprezentatív bemutatója lesz. a salgótarjáni üvegyár 160féle termékével vonul fel a bnv-re. kiállít különböző színező-anyagokkal csiszolt vázákat, színes és repesztett bótés-készleteket, whiskys-készleteket. a zománcipari művek salgótarjáni gyára legújabb típusú gáz- és hőtárolós villanykályhát, az ötvözetgyár pedig ötvözetanyagait és dezoxidáló szereit mutatja be./mti/

bb. 10. tengerjáró jacht egy szekszárdi udvarban

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. május 11.

kimustrált monitor duraluminium csónaktestének felhasználásával 10 személyes családi kirándulóhajót barkácsolt egy szekszárdi ház udvarán szekeres gyula, a tolna megyei gelka vezetője és bihari lászló rádió-tv-műszerész. a két gyerekkori jóbarát másfél év óta minden szabadidejét e hobbynak áldozza. a nyolc méter hosszú, 2,20 méter széles jacht már „tűz alá került”, csak a belső munkák vannak hátra. vízre bocsátására előreláthatólag július végén, augusztus elején kerül sor. a két amatőr hajóépítő a következő években családjával együtt a jachton tölti évi szabadságát és heti pihenőjét. úgy tervezik, bejárják a dunát, a síót, körülhajózzák a balatont, esetleg a fekete-tengerre is kirándulnak./mti/

bb 11. bővülnek a magyar-lengyel gazdasági kapcsolatok - a követ-
kező lépés; az ipari együttműködés, gyártásszakosítás további
szélesítése

1 sz./tné-lm 1e

1968. május 11.

a magyar és a lengyel nép testvéri barátságának mind fi-
gyelemre méltóbb tényezője a bővülő és sokrétű gazdasági kapcsolo-
lat. az árucseré-forgalom hamarosan a felszabadulás után újra meg-
indult: 1945 őszén Lengyelországból szén érkezett hozzánk, amiért
gyógyszert és bauxitot adott a magyar kereskedelem. ez volt az el-
ső tranzakció a két ország külkereskedelmében.

1958-ban létrejött a magyar-lengyel állandó gazdasági
együttműködési bizottság, amely tevékenységének első szakaszában
a külkereskedelmi kapcsolatok bővítését segítette, majd szakértő
csoportjai kezdtek felkutatni az együttműködés más formáit. mind-
ez hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország külkereskedelmi forgalmá-
ban Lengyelország a negyedik helyet foglalja el, Magyarország pe-
dig Lengyelország külkereskedelmi partnerei sorában az ötödik he-
lyen álljon.

a gazdasági együttműködés új formáját jelentette az 1959-
ben megalakult haldex magyar-lengyel közös vállalat, amelynek ma
már öt üzeme működik. a gépiparban létrejött az autópipari kooperá-
ció, bizonyos autóalkatrészek gyártásának szakosítására és kölcsö-
nös szállítására. ennek eredményeként mindkét országban valamelyest
csökkenthették a járműipar beruházási költségeit.

a két ország kapcsolataiban az árucseré-forgalom alakulása
mutatja a legerőteljesebb fejlődést. 1960 és 1965 között a két or-
szág külkereskedelmi forgalma több mint a kétszeresére emelkedett,
évi átlagban mintegy 20 százalékkal nőtt, ez mindkét országban gyor-
sabb ütemet jelentett, mint a külkereskedelem általános növekedé-
sége. lényegesen megváltozott a külkereskedelmi forgalom áru-
strukturája, - különösen gyorsan nőtt a gépek és berendezések for-
galma. az 1950-es évek végétől a gépek és berendezések szállítása
a magyar exportban csaknem megötszöröződött, a magyar importban pe-
dig mintegy megtízszereződött. a magyar exportban az 1958 évi 28.8
százalékról 44.4 százalékra, a lengyel exportban pedig 12.7 száza-
lékról 42 százalékra emelkedett a gépipari termékek aránya. ugyan-
akkor lényegesen bővült a cserélt árucikkek köre. a lengyelországba
irányuló legfontosabb magyar exportcikkek közé tartoznak a diesel-
mozdonyok, a motorkocsik, az autóbuszok, a tím föld, a kőolajipari
és kohászati termékek, gyógyszerek, műszerek, tv készülékek, vala-
mint a cipő, amelyből évente mintegy egymillió párat vásárol a
lengyel külkereskedelem. Magyarország nagy mennyiségben vásárol
Lengyelországból kőszent, kokszt, kohászati termékeket, horgany-
féleséget, alumínium tömböt, gépkocsit, tehervagonokat, műszereket,
építőipari-, bánya- és textilgépeket, butort, valamint vetőburgonyát.

/folyt.köv./

8.40/lm Kc 930

- 7 -

1037

bb 11. /bővülnek ... 1. folyt./-Lm

a magyar külkereskedelem Lengyelországgal a tranzitfor-
galomban is széleskörű kapcsolatokat épített ki. nagymennyiségű
magyar áru indul a tengeren tulra a lengyel kikötőkből, vagy ér-
kezik oda részünkre importszállítmány. a lengyelországon keresz-
tül bonyolódó magyar tranzitforgalom mennyisége az 1960 évi 250
ezer tonnáról 1967-ig 550 ezer tonnára emelkedett. így a magyar
tengerentúli áruforgalomnak 40 százaléka lengyel kikötőkön keresz-
tül bonyolódik.

1968-ra a magyar-lengyel árucseréforgalom 10 százalékos
növelését teszi lehetővé az államközi megállapodás. a mindkét or-
szágban intenzívebbé váló iparfejlesztés előtérbe helyezi a két
ország gazdasági köreinek, iparának szorosabb együttműködését, a
gyártásszakosítást, az ipari kooperációt, ennek továbbfejlesztése
lehet az alapja a gazdasági kapcsolatok és ezen belül az árucseré-
forgalom további erőteljes kiszélesítésének. a magyar külkereske-
delem szakértőinek véleménye szerint az együttműködés továbbfejlesz-
tésénél egyik legfontosabb tényező a vállalati szintű kezdeménye-
zések megvalósítása, az ipari és kereskedelmi vállalatok, közvet-
len együttműködését, gyártásszakosítását szolgáló magánjogi szerző-
dések kötése. az új export-import lehetőségek feltárására erőteljes
piackutató munka kezdődött. ennek elsősegítését szolgálja a buda-
pesti nemzetközi vásár nagyszabású lengyel kiállítás, sokrétű áru-
kínálata. a magyar külkereskedelem ugyanakkor rendszeresen részt
vesz és az idén is jelentkezik a poznaui nemzetközi vásáron./mti/

bb 12. „kráterhangverseny,, a kemenesaljai napokon

vid-fm/tné-Lm ká

1968. május 11.

az idén május 12-19 között rendezik meg a hagyományos ke-
menesaljai napokat. az eseménysorozat járási tűzoltóversenyyel és
az „önkéntes tűzoltók a haza szolgálatában,, című kiállítás meg-
nyitásával veszi kezdetét. a következő napokon a sághegyre kirán-
dulásokat, a cseri tájegység sorsáról ankétot, továbbá képzőművé-
szeti kiállítást, ifjúsági találkozót rendeznek. cellődmölkön fel-
avatják gayer gyula, a híres természettudós emléktábláját, sirjá-
nál pedig koszorúzási ünnepséget tartanak.

az ünnepségsorozat kiemelkedő eseménye lesz az a fuvószene-
kari hangverseny, amelyet a sághegykráter óriási „sziklatermében,,
rendeznek. a 30 méter magas sziklafalakkal övezett, természetes
„hangversenyteremben,, nyugat-dunántul és vas megye fuvószeneke-
rai mutatják be műsorukat./mti/

8. 42/Lm 4c 93

1008

bb 13. tizenötezer fiatal készül a radnóti békemenetre

vid-fm/tné-Lm ká

1968. május 11.

a kisz győr-sopron megyei bizottsága május 12-én rendezi
meg a megye ifjúságának nagyszabású politikai demonstrációját,
a radnóti-békemenetet. a megyében 15 ezer fiatal készül az or-
szágos jelentőségű eseményre, az ország más részeiből pedig if-
júsági delegációk érkeznek győrbe. a fasizmus, az embertelenség
és a háboru ellen tiltakozó fiatalok menete délelőtt kilenc óra-
kor indul győrből abdára, a mártírhaltalt halt költő emlékművéhez.

a radnóti békemenet idejére reggel 8 órától déli 13 óráig
az 1. számú országos főutvonalat lezárják és ez alatt az idő
alatt a gépjárművek csak a kijelölt, a szigetközön áthaladó 151
számu utvonalon közlekedhetnek./mti/

bb 15. nemzetközi eszperantó uttörőtábort rendeznek a mecsekben

a vid fm/j-Lm ká

1968. május 11.

a magyar eszperantó szövetség az idei nyáron első íz ben-
és ettől kezdve minden évben - nemzetközi eszperantó uttörő-tá-
bort szervez hazánkban. a táborozásra a mecsek egyik legszebb
völgyében, a melegvízi fürdőjéről ismert sikondán kerül sor ju-
lius 7. és 17. között. a gyermektábor patronálását a pécsi-ba-
ranyai felnőtt eszperantisták vállalták. a tiznapos találkozó
mintegy másfélszáz magyar és külföldi eszperantista pártás vesz
részt.

a sokszínű tábor „hivatalos nyelve,, is természetesen az
eszperantó lesz, tehát a részvétel egyik fontos feltétele az,
hogy a jelentkező 10-15 éves uttörők jól beszéljék a nyelvet,
május folyamán az iskolában rendezett nyelvi vetélkedőkön dön-
tik el a gyerekek, hogy közülük ki beszél legjobban eszperantóul,
ki mehet majd el sikondára.

a táborozás tartama alatt - a program szerint - nemzetközi
kulturális és sportrendezvényekre kerül sor, továbbá kiránduláso-
kat tesznek a gyerekek a mecsekben, s baranya szép tájain, ősi
városaiban. a rendezőbizottság a hosszú utról jövő külföldi pártá-
sok számára külön négynapos utótáborozást szervez abaligeten./mti/

8.45/Lm 4c 93

- 9 -

1008

bb 14. gépek vietnamnak

vid fm/hné-lm ká

1968. május 11.

a makói józsef attila szakmunkásképző intézet párt- és kieszervezetének kezdeményezésére az intézményben társadalmi munkában különféle gépeket készítenek a vietnamiak megsegítésére, megtakarított anyagokból öt párhuzamos satut és egy asztali furógépet állítanak össze. a több ezer forint értékű ajándékot rövidesen utnak indítják a vdk-ba./mti/

bb 23. megoldódott a szabadbattyáni „csikvár”, rejtélye

a vid fm/gk-lm ká

1968. május 11.

fejér megye egyik legérdekesebb középkori emléke a szabadbattyáni „csikvár”, a balatoni utról is jól látható toronyról évtizedek óta a legendák sokasága keringett. a környék idős emberei szerint a tornyot a törökök építették, s egy csik nevű pasa volt benne az ur, innen a neve: csikvár. a hivatalos vélemény azonban sokáig kételkedett a torony törökkori eredetében. a legújabb kutatások már hitelt érdemlően bebizonyították az építmény származását.

e szerint a torony székesfehérvár elővára volt, s a 14. század első felében magyarok építették erődítményként. 1543-ban - mint evlia cselebi török krónikás jegyzeteiben megemlíti, - szulejmán székesfehérvár felé haladtában leromboltatta a battyáni várat. később ismét fölépíttette és nagyobb falakkal megerősíttette. ettől kezdve török katonák lakták, a kincstári defterek tanúsága szerint általában száz muzulmán harcos tartózkodott itt. a feltárások során mintegy huszezer darabból álló leletanyag került elő.

fejér megye érdekes középkori emlékeit idegenforgalmi célokra hasznosítják. helyreállítják, földszintjén eszpresszót rendeznek be, emeletein kiállításokat láthat majd a közönség, tetején pedig kilátó várja a turistákat./mti/

9.00/lm ká 931

- 10 -

1032

bb 16. könyvtár a kápolnában

a vid fm/tm-ju ká la

1968. május 11.

a leninről elnevezett 1400 lakásos új kecskeméti városnegyed nagy része szanált területre épült. nem bontottak le azonban egy műemlékjellegű kis kápolnát, amelyet mintegy 250 évvel ezelőtt a pestisjárvány áldozatainak emlékére építettek. külsejét restaurálták, s most alakítják az épület belsejét is. a nyolcszögletes. „tükrös”, oldalfalú kápolnában könyvtárat rendeznek be. ötletes elrendezéssel mintegy 3000 kötet olvasnivalót helyeznek el benne szabad-polcokon és ugynevezett uszó-állványokon. a leninvárosiak kápolna-könyvtára még a nyáron megnyílik, s egyben idegenforgalmi nevezetessége is lesz a modern lakótelepnek./mti/

bb 17. mit gyárt a betiltott növényvédőszer helyett a fűzfői nitrokémia?

b vid kz/sk-ju ká bs

1968. május 11.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium ez év elején életbelépett ddt-mentesítési programja, amelynek keretében megtiltotta bizonyos egészségre ártalmas növényvédőszer használatát, több vegyipari üzemünket rendkívül érzékenyen érintett. csak a nikerol nevű, klórozott szénhidrogén hatóanyagú porzószer használatának, s ezzel együtt gyártásának megszüntetése 62 millió forint értékű termelés kiesést jelent a fűzfői nitrokémia ipartelegeken. e nagy összeg, mint a gyár vezetői az mti munkatársának elmondották, végül is nem szerepel majd hiányként az 1968. évi mérlegben. a sokoldalú vegyüzem gyorsan megtalálta a felszabadult kapacitás kihasználási lehetőségét mégpedig ugyancsak mezőgazdasági termelési célok szolgálatában. háromszázötven tonnával növelték a dikonirt termelését, a hungazin alapanyagból, az akte-nitból pedig 600 tonnával készítenek többet, mint korábban. e két fontos gyomirtószer, ebben a mennyiségben is átveszi a mezőgazdaság, s a termelésük hiánytalanul kielégíti a ddt-hatóanyagú szer betiltása miatt keletkezett kiesést./mti/

9.05/lm ká 935

- 11 -

1032

bb 18. utépités harmadáron

a vid kz/sk-ju ká bs

1968. május 11.

az eredeti költségvetés 10 millió forintot irányzott elő a szombathelyiek kedvenc kirándulóhelyéhez, a csónakázótóhoz vezető ut megépítésére. a városi tanács azonban mindössze négy-öt millió forintot tudott kiszakítani költségvetéséből erre a célra. a tanácsok új gazdálkodási rendje azonban lehetőséget adott olyan elgondolások érvényesítésére, amelyek révén még ebből az összegből is megtakarítanak egy-két millió forintot. külön kavicsbányát nyitottak, hogy ne kelljen az anyagért fizetniük, s a földmunkákat a helyi erők mozgósításával végzik el. a helyi anyagok és a helyi erők fokozott igénybevételével az ut végül is mintegy hárommillió forintos költséggel épült meg. /mti/

bb 19. maguk végzik el a feltárást - hétmillió forintot megtakarítanak

a vid kz/sk-ju ká la

1968. május 11.

oroszlány két legfiatalabb bányájában, a 23-as és az idén átadásra kerülő 22-es aknában még jelentős feltárások szükségessége. az eredeti elképzelések szerint ezt a költséges munkát külső vállalatra akarták bízni. a lehetőségek felmérése és az ezzel kapcsolatos alapos üzemgazdasági elemzések birtokában azonban végül is úgy döntöttek, hogy maguk végzik el a feltárásokat. az együttesen 2300 méternyi vágat saját rezsiben történő kihajtása révén csaknem kétmillió forintot takarítanak meg. az üzem számottevő munkaerő-gondokkal küzd, az említett megoldással mégis minden dolgozója egyetért. az előzetes számítások szerint ugyanis a hétmillió forintos megtakarítás következtében kerekén 300 forinttal növekszik az oroszlányi szénbányák dolgozóinak idei nyereségrészesedése. /mti/

bb 20. kávéörldők a vit-re

vid kz/sk-ju ká la

1968. május 11.

bolgár vevőkkel gyarapodott a szombathelyi öntöde- és fémmegmunkáló vállalat külföldi megrendelőinek tábora. a vit nagy forgalmára készülő bolgárok kávéörldő, habverő, habfuvó gépeket, valamint 20 garnitúra, 50 személyes konyhagépet rendeltek soron kívül. a szombathelyi üzem eleget tesz a megrendeléseknek. /mti/

9.15/ju 4c 931

1022

--

-12-

bb 21. értékes helytörténeti dokumentum az egykori bögötei szocialista iskoláról

a vid fm/tné-ju ká bs

1968. május 11.

a vas megyei bögöte községben grófi batthyány erwin 1906-ban ugynevezett reformiskolát hozott létre, ahol a zsellérgyerek természet tudományos nevelésben, politechnikai képzésben is részesültek. az iskola - tarczai lajos tanítóval az élen - esti tanfolyamot is szervezett felnőttek részére, ahol a parasztság jövődjéért agítátorai képezték. az iskolában szocialista eszméket terjesztettek. tarczai a munkásokat sztrájkra biztatta, szocialista szellemű iratokat osztott ki köztük. az iskola hallgatóit üldözték és az intézmény rövid idő múlva bezárták.

sárvárott a munkásmozgalom történetét kutatva urbán lászló, a járási könyvtár vezetője érdekes cikket talált a szocialista iskoláról a sárvári néplap 1919. május 25-1 számában. a cikket urbán lajos, a forradalmi események sárvári irányítója írta, aki látogatást tett a bezárt bögötei iskolában. „egy elfelejtett szocialista iskola”, címmel megjelent cikkében a szerző a következőket írja: „az iskola kitűnő nevelői úgy képzelték, hogy már az elemiben belecsepegtetik a gyermekek lelkébe a szocializmus igazságait, olyan nemzedéket nevelnek, amely töretlenül hirdeti az igazságot. urbán lajos a pusztulásra ítélt iskolában a szekrények tetején műszereket, a szekrényekben tudományos ismereteket terjesztő műveket, különféle ipari szerzőmunkákat, s a gyerekek által készített munkadarabokat talált. /mti/

bb 22. abc-áruház épül az algyői „olajfaluban”, - mozgóbolt a furótornyok között

vid kz/sk-ju ká la

1968. május 11.

algyőn és - az alföldi „olajfaluban”, és környékén jelentősen mintegy 1000, hamarosan pedig 2000 munkás dolgozik. ellátásukra a helyi fogyasztási szövetkezet ötmillió forintos költséggel fejleszti bolthálózatát. a hálózatfejlesztési program keretében - a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat anyagi hozzájárulásával - felépül az „olajfalu”, első abc-áruháza. utra készen áll az új mozgóbolt is, amely üdítő itallal, fagyalttal, élelmiszerekkel és dohányáruval keresi fel az építkezéseket, a furótornyok és a tankállomások munkásait. /mti/

9.25/ju 4c

-13-

1022

bb 24. hatszázötvenhét lakás diósgyőri kohósalakból

a vid kz/sk-ju ká bs

1968. május 12.

Ötvenhat lakást adtak át ezen a héten a borsod megyei építőipari vállalat dolgozóinak bulgárföldön, diósgyőr új lakótelepén. valamennyi a lenin kohászati művek kohóinak salakjából préselt blokkokból épült. a telepen nem egészen két év alatt 657 lakást szereltek össze ebből az olcsó építőanyagból. a további épületeket négy, egyenként 10 emeletes házat - még fejlettebb technológiával, habosított kohósalak-betonból készítik. hasonló megoldással alakítják ki a lakótelep szociális és kulturális létesítményeit is. a szeptemberre elkészülő nyolctantermes iskolán kívül abc-áruház, orvosi rendelővel, 100 férőhelyes óvodával, 80 személyes bölcsődével, étteremmel és eszpresszóval gyarapodik az új lakótelep. itt épül fel miskolc város harmadik kerületi tanácsának új székháza is. a 800 lakásosra tervezett új diósgyőri lakótelep teljes egészében a jövő év végére készül el. /mti/

bb 25. negyven dokumentum a pécsi 6-osok ,, pünkösdi lázadásáról,, a bécsi hadügyi levéltárból

a vid fm/lk-ju ká la

1968. május 12.

Dr. Farkas Márton, a tudományos minősítő bizottság főmunkatársa az első imperialista világháború ellen irányuló pécsi katonalázadást leíró negyven fontos dokumentum másolatát küldte meg a pécsi Janus Pannónius Múzeum helytörténeti osztályának. a másolatok a bécsi katonai irodának annak idején küldött jelentésekről a bécsi hadügyi levéltárban készültek, s a háborúellenes felkelés történetének leírását tartalmazzák.

az értékes dokumentumok felhasználásával Fancsovics György, a pécsi helytörténeti múzeum vezetője május 19-én, a frontra-indulás kapcsán kirobbant ,, pünkösdi katonalázadás,, 50. évfordulóján e témakör egészét - a felkelés előzményeit, lefolyását és következményeit, a megtorlást - magában foglaló előadást tart pécsen. /mti/

9.35/szb ke

-14-

10 3/4

bb 26. a jubileumi versenyben kimagasló teljesítménnyel dolgoznak a dunaujvárosi martinászok

b vid kz/sk-ju ká bs

1968. május 11.

negyvenhárom brigád kapcsolódott be a dunai vasmű acélműjében a kmp megalakulása 50. évfordulójának tiszteletére indult jubileumi versenybe. felajánlásaik teljesítését műszakilag is rendkívül körültekintően alapozták meg, s így már az év első négy hónapjában kiemelkedő teljesítmények születtek. a kemencés dolgozók csökkentették a javítások idejét, s növelték a kemence-tartósságot. ennek köszönhető, hogy a kemencék időkihasználása az üzem indulása óta most a legjobb: az első negyedévben 88, áprilisban pedig 91 százalékos volt, s ennek megfelelően rendkívül magas - 26 tonna - az óránkénti teljesítményük. az év első négy hónapjában együttesen 22.000 tonna acél készült az üzemen terven felül. a selejt a tavalyi két százalékról 1,5 százalékra csökkent. a kitűnő eredményt produkáló martinászok brigádok között is Horváth László kollektívája bizonyult a legjobbnak. a munkacsapatok közül magyar Andrásé dolgozott a legeredményesebben: kemence-teljesítménye havi átlagban elérte az óránkénti 31 tonnát, ami a vasmű legjobbjáig eddigi kemence-teljesítményének számít. /mti/

bb 27. a pest-vidéki gépgyár és a bábolnai állami gazdaság kooperációja

a vid kz/sk-ju ká la

1968. május 11.

a hazai baromfitenyésztés fellendítésében uttörő szerepet játszó bábolnai állami gazdaság technológiai berendezéseket is gyárt a vele kapcsolatban levő állami és szövetkezeti gazdaságokban. ipari üzemük az idén kapacitását meghaladó mennyiségű - 4200 - baromfiól- szellőztető berendezés gyártására, illetve szállítására kapott megrendelést. a kapacitás és a megrendelés különbözetének kiegyenlítésére a gazdaság a pest-vidéki gépgyár esztergomi gyárával kötött megállapodást. a főként alumínium vitorlázó repülőgépeket gyártó üzem éppen kapacitása teljesebb kihasználásra törekedve, piacot keresett. a bábolnaiak kihasználták ezt a lehetőséget. a megegyezés szerint a gyár ugyanolyan áron szállítja a szellőztető berendezéseket bábolnán különleges automatikával - érzékelő műszerrel - egészítik ki. ez a helyiség mindenkor hőfokának megfelelően önműködően helyezi üzembe a szellőztetőt. /mti/

9.50/ju ke 10 1/2

10 3/4

-15-

bb 28. munkában a vásári vendéglátás

1 kf/kf-ju 1e bs

1968. május 11.

a bny vendéglátó hálózata, többszáz ezer vásárlátogató ellátására készülve „fél gözzel”, már üzemel, a vásár építési, berendezési, s más dolgozók számára. az elsők között, 10 napja, nyitott a sziget büfé, amelynek 100 személyes kertjéjét megépítik, de a kelendő egytál ételekből, s a hűsítő italokból. máris naponta 10 000 forintos forgalmat bonyolít le. a hét közepén a külföldi kiállítók örömeire és megelégedésére munkába állt a vajdahunyad étterem, s nyitva a „mátyás”, bisztrója is. szombaton kinyitott a bőlékert bisztrója is.

a vásári vendéglátó szolgálatot ellátó 5 vállalat tovább bővíti a nagy étteremek fedett részeit. a balaton étterem 800 személye s kertjét teljesen befedi fóliával, a mátyás pinceszékhelyiségének asztalai fölé is műanyag fedél, vagy vászonpomba kerül. korszerűsítik, csinosítják a kis lucullus büfét, ahol az idén egyszerre százan ülhetnek majd asztalhoz. a szakácsok is készülődnek, mindegyikük legalább 1-1 vásári specialitással kedveskedik a látogatóknak. s miután a vásár nemzetközi, a külföldi vendégek tájékoztatására több nyelven készítik az étlapokat, az ártáblákat. /mti/

--

bb 29. meghalt dr. kertai györgy, a központi földtani hivatal elnöke

1 st/gg-ju 1e bs

1968. május 11.

szombaton hajnalban hosszantartó betegség után 56 éves korában elhunyt dr. kertai györgy kossuth-díjas akadémikus, a központi földtani hivatal elnöke.

kora ifjúságától a természet megismerésére fordította figyelmét. pályája kezdetétől a magyar kőolaj- és földgázkinccs felkutatása volt életcélja. fáradhatatlanul munkálkodott a földtani tudomány gyakorlati megvalósításáért, a földtani szakemberek társadalmi összefogásáért. nevelte, tanította a fiatal geológus, geofizikai nemzedéket.

temetéséről később intézkednek. /mti/

--

11.50/lm

-16-

Al 13.2

bb 30. korányi frigyos emlékülés

1 ms/tm-ju zs bs

1968. május 11.

a korányi frigyos tbc és tüdőgyógyász társaság évről-évről emlékülést tart névadója a tbc elleni küzdelem nagy magyar úttörője halálának évfordulója alkalmából. az emlékülésen az előző évi korányi frigyos emlékéremmel kitüntetett orvos számolt be tudományos eredményeiről. az idei emlékülést szombaton délelőtt tartották a semmelweis teremben. dr. ungár imre, az országos korányi tbc intézet sebészeti osztályának vezető főorvosa emlékeztetésében a tüdőrák gyógyíthatóságáról beszélt. az intézetben megoperált többszáz tüdőrákos beteg sorsát nyomon követve megállapították, hogy a gyógyulás szempontjából jelentős ötéves túlélés meghaladja a 40 százalékot. ez a világviszonylatban is kiváló eredmény megerősíti azt a felfogást, hogy a betegség korai időszakában végrehajtott műtéttől várható a legtöbb eredmény. /mti/

--

bb 31. a tit vitafórumán : az ismeretterjesztés korszerűsítése

1 tf/tm-ju zs bs

1968. május 11.

szombaton a kossuth klubban a tudományos ismeretterjesztő társulat pedagógiai és pszichológiai országos választmánya előadói konferencia keretében rendezett vitát arról, hogy az ismeretterjesztésnek, a felnőttek iskolán kívüli oktatásának eddigi formáit, gyakorlatát miképpen lehet korszerűbbé, eredményesebbé alakítani. dr. putnoky jános, a pszichológiai tudományok kandidátusa vezette a véleménycserét, amelyben három tudományterület, az orvostudomány, a filozófia és a pedagógia egy-egy szakembere számolt be a felnőttek személyiségformálásával, tanításával és nevelésével kapcsolatos tapasztalatokról. egyetértettek abban, hogy az ismeretterjesztésnek akkor van igazán vonzóereje, ha az előadások hallgatói a különféle tudományágak jelenlegi állásával ismerkednek meg, tudomást szereznek a legjobb kutatásokról, felfedezésekről, a korszerű eredményekről. a tit előadások hallgatóssága - a tapasztalatok szerint - ilyen igénnyel kapcsolódik be az ismeretterjesztésbe, helyénvaló tehát, hogy kielégítsék az érdeklődésüket.

a tit országos választmánya vasárnap küldött-gyűlést tart, ugyancsak a kossuth klubban - beszámoló hangzik el az 1964-1967 évi pedagógiai és pszichológiai ismeretterjesztésről, az eredményeket és a teendőket a társulat országos küldött-gyűlésére készülődvé összegezik, illetőleg vázolják fel. /mti/

--

11.55/szb

-17-

Al 13.2

bb 32. negyven tonna élelmiszer „bőségszaruban” - egységes élelmiszergazdaságunk reprezentatív árubemutatója a bnv-n

1 kf/kf-lm 1e

1968. május 11.

Szombaton befejezték a bnv élelmiszeripari pavilonja régi szárnyának berendezését. a tartós, elálló termékek többsége - a konzerv, a bor, a likőr - már a helyén van. ugyancsak elkészült a pavilon újdonsága, a 12 méter széles „óriás fridzsider”, amelyet feltöltés előtt vasárnap 24 órás próbaüzemnek vetnek alá.

A leendő vásárlatógatók a múlt évinél impozánsabb élelmiszerkiállítást tekinthetnek meg. a kétszeresére bővített modern, csupalveg pavilonban, az 1 200 négyzetméternyi kiállítási terület végén még csemege üzletet is építettek, ahol a konzerv-, a hús-, az édes-, a bor-, a likőr- és a dohányipar ajándék-jellegű termékeit árúsítják.

A pavilonban 15 élelmiszeripari ^{ágazat} mintegy másfélezer cikke kap helyet. az ipar gyártmányai mellett megtalálhatók az állami gazdaságok és a szövetkezetek termékei is, amelyek számottevően járulnak hozzá a lakosság választékosabb ellátásához. a mezőgazdasági termelés, a felvásárlás, az ipari és a mezőgazdasági feldolgozás és értékesítés szerves kapcsolatát fejezi ki az „a plusz t egyenlő e képlet”, - az agrikulturát, a technikát és az élelmiszert s egyben az exportot jelentő három betű - amely sokszor ismétlődik a bemutatón, nem egyszer árukból megformáltan.

Élelmiszeriparunk gazdagságát az árubemutató újszerű megoldásával is igyekeznek szemléltetni, amennyiben a látogatók ötletesen kiképzett „bőségszaruban”, mintegy 40 tonnányi áru között járnak majd, megismerhetik élelmiszeriparunk legújabb termékeit, korszerű csomagolási módszereit, eszközeit. s hogy a kiállítás teljes legyen, a pavilon külső részén makettekkel dokumentációs anyagokkal, fotókkal, grafikonokkal mutatják be az egyes iparágak kutatási, gyártmányfejlesztési, minőségvizsgálási módszereit, eredményeit./mti/

12.40/lm

- 18 -

de 14/5

bb 33. változások a vámkezelésben - tájékoztató az új vámjogszabályokról

1 sb/j-ju 1e bs

1968 május 11.

ez év január 1-én új vámjogszabály lépett életbe, s most az idegenforgami idény kezdetén elsősorban az érdeklő a közönséget, hogy az új rendelkezések milyen mértékben érintik az utazási forgalmat.

Dr. terpitkó andrás, a vám- és pénzügyőrség országos parancsnoka elmondotta, hogy az új jogszabályok nagyrészt a külkeresedelemi forgalomban beérkezett áruk vámkezelésének rendjét változtatta meg, az új mechanizmus követelményei szerint. a lakosságot érintő kérdésekben a régi jogszabálynak csupán egy-két rendelkezését módosította. e változások elsősorban az utasok érdekeit szolgálják.

Mint ismeretes, az utasforgalmi vámtarifa a behozható árukra mennyiségi kereteket szab meg. meghatározza például, hogy felsőkabátszöveveiből három métert, felsőkabátszöveveiből férfi, nő és gyermek részére egy-egy darabot lehet behozni. korábban, ha ennél többet hozott be valaki, a többletet még vámfizetés ellenében sem tarthatta meg. a mennyiségi keretek továbbra sem változtak, az új jogszabály azonban lehetővé tette, hogy a meghatározott mennyiség kétszeresét hozhassák be az utasok egy-egy áru-félelőből. az új kezdvézmény alapján a meghatározott mennyiségen felül behozott áru után 80 százalékos vámot kell fizetni. egyébként azt, hogy milyen cikkből mennyit szabad behozni, pontosan feltüntetik a vámnyilatkozat háttábláján levő tájékoztatón. ajánlatos ezt a tájékoztatót elolvasni, mert az ott meghatározott mennyiségek kétszeresénél több árut a jövőben sem vámkezelhetnek. nem engedik meg azt sem, hogy egy-egy fajta, 1000 forintot felüli értékű tartós használati tárgyból egynél többet hozzon be az utas.

az utasforgalomban behozható tárgyak értékkeretében nincs változás. az egyéni utlevéllel utazók személyenként továbbra is 8000, a társasutazásokban, csoportos utlevéllel résztvevők pedig 2000 forint értékű áru behozatalára jogosultak. ebből az egyéni utlevéllel utazók 4000, a csoportos utlevéllel utazók pedig 1000 forint összeértékű árut vámmentesen hozhatnak be az országba. a többi után vámot kell fizetni. nemcsak a jelentégtel, hanem már az ezt megelőző jogszabály is kimondta, hogy a 16. életévét be nem töltött és az utlevél szerint együtt utazó, családtagnak feltüntetett gyermek nem kaphat vámkedvezményt. uti-homijukat természetesen a gyermekek is vámmentesen hozhatják be.
/ folyt. köv. /
13.00/ju

-19-

de 14/5

bb 33. / változások a 1. folyt/-ju

a már említett 80 százalékos vámtétel kivételével a vám továbbra is 40 százalékos, a vámot nem kell a határon azonnal megfizetni, erre a vámhivatal 30 napos kamatmentes haladékot engedélyez, ha az utas ez idő alatt sem fizet, a késedelem minden napja után egy százalék kamatot számítanak fel, azt az árut, amely után a vámot kifizette az utas, szabadon értékesítheti. a 4000, illetve 1000 forintos kedvezmény alapján vámentesen behozott árut csak akkor adhatja el, ha a vámot előzetesen ezután is megfizette, már határátlépéskor kérheti, az egyébként vámentes áru utáni vám megállapítását, ha az eladásra később szánja rá magát, akkor a vámárnyilatkozat bemutatásával ugyan- ezt bármelyik vámhivatalnál vagy vám- és pénzügyőri szakasznál megteheti.

gyakran felmerül a kérdés, hogy mi tekinthető utazolmá- nak, utiholmiként viheti ki az utas mindazokat a személyes hasz- nálatára szolgáló tárgyakat / alsó- és felsőruha, takaró, sá- tortlap, hordozható rádió, fényképezőgép, ékszer, stb./ amelyek- re az utazás, a külföldi tartózkodás folyamán szüksége lehet. természetesen ilyenkor figyelembe kell venni az utazás célját, évszakát, időtartamát is. ezeket a tárgyakat külföldön eladni vagy elajándékozni nem szabad. étel- és ital- készletek legfeljebb három napra elegendő mennyiséget, borból két litert, egyéb szeszesital- ból egy litert, továbbá 250 cigaretta-t vihet magával az utas. személyes használati tárgyaikon kívül az egyéni utlevéllel uta- zók ajándékot is vihetnek a külföldön élő rokonaiknak, ismerő- seiknek, mégpedig 1000 forint értékig, az iparművészeti és kép- zőművészeti alkotások, valamint a tartós használati tárgyak egye- di értéke az 500 forintot nem haladhatja meg. ajándék címén étel- miszer, ital, dohánytermék, bélyeg és muzeális tárgy nem vihető külföldre. a csoportos utlevéllel utazók, akiknek külföldi el- látásáról, programjáról szervezetterintézkednek, ajándéktár- gyakat engedély nélkül nem vihetnek magukkal.

ha az utas a megengedettnél nagyobb mennyiségű vagy érték- ű árut akar behozni, a többletet a vámhivatal visszatartja, és legfeljebb hat hónapig raktározza. az árut a beraktározást köve- tő 15. naptól kezdve napi 5 forint raktárdíj terheli. az ilyen árut az utas személyesen visszaviheti külföldre, vagy állami vállalatnak értékesítésre ajánlhatja fel. az utóbbi esetben a felajánlott áru eladási árának 80 százalékát vám címén kell elszá- molni, és az utast terhelik a raktározás és az értékesítéssel kapcsolatos költségek is. hasonló az eljárás a belföldi áruk visszatartása esetén is, azzal az eltéréssel, hogy ilyenkor a rakározás időtartama legfeljebb három hónap, s a raktárdíjat már a rakározás napjától kezdve kell fizetni. a kiviteli engedély hiánya miatt visszatartott belföldi árut a vámhivatal a raktáro- zási elismervényt bemutató részére a raktárdíj kifizetése esetén a háromhónapos határidőn belül kiadja.
/ folyt. köv. /

13.00/tm

- 20 -

bb 33. / változások a ...2. folyt/-ju

gyakran problémát jelent az utas számára annak megállapi- tása, hogy külföldről behozott áruinak belföldi forgalmi értéke a 4000 forintot meghaladja-e vagy sem. ennek eldöntése a hatóság feladata. az utas csak akkor mellőzze a tételről áru felsorolást, ha biztos abban, hogy áruinak együttes értéke az előírt értékha- tárt nem haladja meg. ha ebben bizonytalan, célszerű minden be- hozott árut felsorolni, és az értékét a vizsgálatot végző pénzügy- őri állapítja meg. a csoportos utazásban résztvevők semmiképpen sem mellőzhetik a külföldön beszerzett vagy ajándékba kapott áruk részletes felsorolását.

dr. terpinkó andrás a továbbiakban elmondotta, hogy a vám- és pénzügyőrség felkészült a várható utasforgalomra; az ér- dekelt minisztériumokkal egyetértésben új átkelőhelyeket nyitottak a jugoszláv és román határon. a külföldiek részére ötnyelvű irás- beli tájékoztatót készítettek, amely a legfontosabb vám- és de- cizarendelkezéseket ismerteti. új vámárnyilatkozat-ór- lapokat is nyomtattak, amelyeken valmennyi utással ismertetik, hogy mely árukból mennyit lehet behozni Magyarországra. Rövide- sen tájékoztató irányárjegyzéket is kibocsátanak, az utazási forgalomban leggyakrabban előforduló áruk belföldi fogyasztói árának feltüntetésével.

egy hasznos tanács az utipoggyásról : ha az utas a külföldön beszerzett vagy ajándékba kapott tárgyakat utipoggyász- ként vagy postán adja fel, előnyös számára, ha utazáskor a vámáru- nyilatkozaton feltünteti a feladott csomagok számát. ha ezt el- mulasztja, akkor a később megérkező utipoggyászt az ajándék- vámtarifája szerint vámkezelik, ami magasabb az utasforgalmi vám- tarifánál. a saját gépjárművel utazók figyelmét pedig arra kell felhívni, hogy a magyar autókлуб által kiállított gépjármű-nyil- vántartólap szelvényét gondosan őrizze meg. a gépkocsi vissza- hozásakor ugyanis ezt kell mutatni. sok utánjárástól mente- sül az autótulajdonos, aki e tanácsot megfogadja. /mti/

13.15/ju

- 21 -

bb 34. embargó 19.00 óra!

hazánkba látogat az iráni külügyminiszter

sk-lm zs

1968. május 11.

péter jános külügyminiszter meghívására május 18-án néhány napos hivatalos látogatásra hazánkba érkezik ardeszir zahedi, az iráni császárság külügyminisztere./mti/

bb 41. időjárásjelentés

tr-lm zs

1968. május 11.

a meteorológiai intézet jelenti május 11-én, szombaton délután:

nyári idő

szárazföldünk óceáni partvonala mentén folytatódik az esőre hajló hűvös, szeles, változékony idő. közép-európában átmeneti lehűlés után az elmúlt két nap alatt erőteljes melegedés zajlott le. a további meleg és meglehetősen száraz légtömegek beáramlása a kárpát-medencében júliusi napoknak megfelelő átlaghőmérsékletet biztosít.

hazánkban pénteken többnyire fátyolfelhős ég mellett 9-14 órán át slittött a nap. eső sehol sem esett. a hőmérséklet napközben 24-28 fokig emelkedett. szombat hajnalra a helyi viszonyok különbözősége szerint 5-15 fok között mindenféle minimum hőmérsékleti érték kialakult. délelőtt folytatódott az igen meleg, száraz, napsütéses idő. a hőmérséklet már 11 órára elérte a 21-25 fokot, a keleti országrészben a 26-28 fokot.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 19.8 fok volt, 4.4 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, eső nélkül. éjjel gyenge légáramlás, napközben megélték a déli-délnyugati szél. a meleg idő tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 30 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 350 cm./mti/

13.20/Lm

- 22 -

bb 35. olajfurótorony modellje, nagy tisztaságú nitrogén-gyártó berendezés és más vegyipari gépek a bnv szovjet pavilonjában - a pavilon vezetőinek nyilatkozata

1 sz/j-lm ie

1968. május 11.

a szovjetunióból 850 tonna áru, több mint 2000 kiállítási tárgy érkezett a bnv-re. az áruk elrendezését, a pavilon belső kialakítását, a gépek üzembe helyezését a.i. csudakov pavilonigazgató és v.v. mirosnicsenko műszaki igazgató irányítja, akik az mti munkatársának a következő tájékoztatást adták:

- a szovjetunió ezuttal szakkiállítással jelentkezik a budapesti nemzetközi vásáron. a magyar népgazdaságban is mind fontosabb szerepet játszó vegyipar és olajipar legújabb berendezéseit mutatjuk be. ez a döntésünk találkozott a magyar partnerek kívánságával és már most, szerelés közben is számos üzemi szakember tekinti meg a gépeket, hogy kiválassza közülük azokat, amelyek beruházási programjukba beillenek.

- a 2000 négyzetméternél valamivel nagyobb pavilon és 1500 négyzetméternyi szabad terület áll rendelkezésünkre, s így nem könnyű a sok nagyberendezés, gép és műszer elhelyezése. a pavilon bejáratánál a barátság-távvezetékre emlékeztető csövet helyezünk el, mellette a fotomontázs bemutat többek között olyan furóberendezést is, amely a kaspai-tenger alól hozza felszínre az olajat. ugyancsak a bejáratnál építették fel egy olajfurótorony körülbelül 50-szeresen kicsinyített modelljét. a pavilonban a legfontosabb műszaki érdekességek között található egy filter-szűrő, amely 3-4 mikron szemcsenagyságot is kiszűr. a szabad térségben most, a pavilon építése közben főként két, építménynek is beillő kiállítási tárgy vonja magára a figyelmet. az egyik fénylő magastorony; levegőbontó, amellyel különlegesen tiszta 99,995-ös nitrogén nyerhető. a berendezés óránként 500 köbméter nitrogén előállítására képes. a másik érdekesség a gázvezetékek elzárására, illetve nyitására alkalmas, belül egy méter átmérőjű, úgynevezett gombcsap. ilyen csapon keresztül naponta 30 millió köbméter gáz haladhat át. ennyi földgáz 12 tonna műanyag készítéséhez elegendő. a szovjetunióban már ennél nagyobb, 2 méter átmérőjű csap is készült a nagyobb teljesítményű csővezeték-rendszerek részére.

/folyt.köv./

13.30/Lm

- 23 -

bb 35. /olajfurótorony ... 1. folyt./-lm

- bár szakkiállítás rendeztünk, de tudjuk, hogy nem mindenki szakember, aki pavilonunkat felkeresi. számukra is tartogatunk újdonságot. ezek a parfümök, illatszerek, szőnyegek, népművészeti tárgyak, órák, fényképezőgépek és nem utolsósorban prémek, amelyekből 350-et hoztunk el, részben feldolgozva. kiállításunkhoz egy könyvsarok is tartozik, orosz és más nyelvű könyveket mutatunk be, és számot adunk arról, hogy a szovjetunióban évente egymilliárd példányban jelennek meg könyvek./mti/

--

bb 36. a budapesti ügyvédi kamara közgyűlése

t bc/gg-lm zs

1968. május 11.

a budapesti ügyvédi kamara szombaton tartotta évi rendes közgyűlését. dr. gárgyán tibor elnöki megnyitója után dr. györgyi béla főtitkár terjesztette elő az elnökség beszámolóját az elmúlt évi munkáról és a további feladatokról. a közgyűlésen felszólalt dr. szilbereky jeno igazságügyminiszterhelyettes is./mti/

--

bb 37. elhunyt dr. almási gábor egyetemi tanár

tr-lm ie

1968. május 11.

tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. almási gábor egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, az agrártudományi egyetem agrárgazdaságtani tanszékének vezetője. dr. almási gábor professzor több mint két évtizeden keresztül az agrárökonómia területén végzett kiemelkedő tudományos és irányító tevékenységet, emellett az országos műszaki fejlesztési bizottság állandó szakértője volt. az elhunytat az agrártudományi egyetem és az országos műszaki fejlesztési bizottság saját halottjának tekinti. temetése csütörtökön 3 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

13.40/lm

- 24 -

de

bb 39. ki halászhat vizibolhára?

b vid fm/hné-lm ká

1968. május 11.

nem mindennapi érdekességül per fejeződött be csaknem két évi tárgyalás után, - a bírósági fórumoknak el kellett döntenie: ki halászhat vizibolhára?

a per 1966. novemberében kezdődött, amikor két vasutas - fincziczki andrás és nagy károly - horgászjegyet váltott hasznos vízi állatok, béka és vizibolha halászására. a szerencsi cukorgyár szennyvízisztító-telepén is szedték a vizibolhát, hivatalos néven daphniát, - mignem nagy ferenc, a cukorgyár alkalmazottja elkergette őket, mondván, hogy a terület a cukorgyár tulajdona, s ő a vizibolha-szedés jogát 500 forintért bérlte a gyártól. egyben birtokháborítási pert is indított a két vasutas ellen.

a miskolci járásbíróság első fokon helyt adott a keresetnek, s a két vasutast birtokháborításban elmarasztalta. fellebbezés során az ügy a miskolci megyei bírósághoz került. a bíróság „salamoni” ítéletet hozott; a csatolt szakértői vélemények alapján megállapította ugyan, hogy a daphnia a rákfélék családjához tartozik, hasznos víziállat, halászásához tehát engedély kell. azt is kimondta ugyanakkor, hogy miután a szennyvízisztító a szerencsi cukorgyárhoz tartozik, a gyár jogosult annak hasznosítására, tehát a birtokbaadás joga is megilleti.

az ítélet csak látszatra „bolhányi”, mert egyéb következményeket is vont maga után. ezen az alapon ugyanis az üzemeltető vállalatok víztárolót, kavics-bányászásakor keletkezett tavat vagy más vízi létesítményt - horgászjegy váltásának kötelezettsége nélkül birtokba adhatnak.

az ítéletben rejlt precedens miatt került az ügy a legfelsőbb ügyészséghez, amely törvényességi óvást emelt. a legfelsőbb bíróság az óvásnak helyt adott. megállapították: a cukorgyár akkor gyakorolhatja a halászati jogot, ha a kezelésében levő területre az országos halászati felügyelőségtől használatbaadási okmányt kapott. mivel a szerencsi cukorgyár ilyenre nem rendelkezett, - nem volt jogosult bérbeadni a területet, a gyár, a vállalat, az üzem által kiállított munkáltatói igazolvány csak abban az esetben pótolja a területi engedélyt és az állami horgászjegyet, ha azt halászati szempontból is kezelőnek minősülő állami vállalat állította ki./mti/

--

14.10/szb

-25-

de

bb 38. a cseresznyelégység ellen „riadóztatták”, a növényvédő brigádokat

vid-cs/tné-lm ká

1968. május 11.

az ország leghíresebb cseresznye- és meggytermő területén, a jánoshalmi és a keceli gyümölcsösökben „riadóztatták”, a növényvédő repülő-brigádokat. a cseresznyelégység rajzása idején, már évek óta repülőgépek tartják a fontos őrszolgálatot a nagyüzemi ültetvények felett. a hét végén a jánoshalmi határ több mint 1200 holdas gyümölcsösét majd a keceli meggyeseket permetezték. a rendszeres, gyors növényvédelemnek köszönhető, hogy a termés nagyobb része exportképes. az ország meggytermésének 40 százalékát kiskörös környékén, főleg kecelen termelik. /mti/

..-

bb 40. befejeződtek a borsodi vegyésznapok

vid kz/sk-lm ká

1968. május 11.

szombaton miskolcon befejeződött a magyar kémikusok egyesülete borsodi csoportjának rendezésében lezajlott 4. borsodi vegyésznapok eseménysorozata. a háromnapos találkozón több mint 200 vegyipari szakember vett részt. az elhangzott előadások felölelték vegyiparunk fejlesztésének legfontosabb problémáit. első alkalommal tárgyaltak a résztvevők a vegyipar gépészeti kérdéseiről. a konferencia határozati javaslataiban a szakemberek többek között állást foglaltak a kutatási eredmények hatékonyabb terjesztése, gyorsabb és szélesebbkörű alkalmazása mellett. az ezzel kapcsolatos javaslatokat megküldik az illetékes szerveknek. /mti/

..-

bb 42. megkezdődött a sétahajózási idény a balatonon

a vid kz/sk-lm ká

1968. május 11.

a nyári melegben a balatoni nyaralók nem várták meg a hivatalos - május 26-án megrendezésre kerülő - vitorlabontó ünnepeket. a hét végén már mintegy 200 különféle típusu vitorláhajó szelte a tó hullámait. a sportolók megkezdték a felkészülést a nyár nagy versenyekre. ugyancsak a hivatalos idénynyitás előtt befutott a kikötőkbe, a szót mind a 16 sétavitorlása. ezek együttesen 342 utast vehetnek a fedélzetükre. napjában három hosszabbtávú utra indulnak. a szezon végéig az idegenforgalmi szakemberek becslése szerint, mintegy 100 ezren fordulnak majd meg a fedélzetükön. /mti/

..-

14.00/ju

-26-

bb 43. két- és félszobás nyaralóházakat mutattak be győrött

vid kz/sk-ju ká bs

1968. május 11.

kempingkiállítás nyílt szombaton győrött a rábaszigeten. a hagyományos kempingcikkek és vízisport-felszerelések mellett, egy, másfél, sőt ezuttal első alkalommal két- és félszobás, néhány nap alatt bárhol felállítható, faházakat is bemutatott az iparcikk kiskereskedelmi vállalat sportboltja. /mti/

..-

bb 48. közlekedési balesetek

tr-ju zs bs

1968. május 11.

csepelen a széchenyi utca és az erdélyi utca kereszteződésében Lajos Vilmosné 41 éves gépkocsiveető személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget, és összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset következtében heitzan Ferenc 26 éves budapesti lakos, a motorkerékpár vezetője kórházba szállítás közben meghalt. a személygépkocsi vezetőjét a rendőrség őrizetbe vette.

a iv. kerületben az Attila utca és a Pöltenberg utca kereszteződésénél Imecz Károly, 49 éves autóbuszvezető egy 30-as busszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy oldalkocsis motorkerékpárral. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, Mészáros Józsefné 45 éves budapesti lakos súlyosan megsérült. az autóbusz-vezetője ellen eljárás indult.

a xx. kerületben a határ ut és Ady Endre ut kereszteződésénél Tóth Imre, 28 éves gépszerelő motorkerékpárjával szabálytalan előzés közben összeütközött egy személyautóval. a motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült.

a xvi. kerületben a Telepes utcában Dr. Sasi Nagy István 49 éves egyetemi docens személygépkocsijával gyorsajtás következtében egy fának ütközött. a baleset következtében Dr. Sasi Nagy Istvánné, 41 éves mérnök, a személygépkocsi utasa súlyosan, a személygépkocsi vezetője könnyebben megsérült. /mti/

..-

14.20/lm

- 27 -

de

bb 44. május 14-én kezdődnek az örmény kultúra napjai

t ms/tm-lm zs

1968. május 11.

szombaton a barátság házában kiss lászló, az mszbt titkára sajtóértekezleten ismertette az örmény kultúra napjainak programját. a tiznapos nagyszabású eseménysorozatra hétfőn robert hacsaturjannak, az örmény kommunista párt központi bizottsága agitációs és propaganda titkárnak vezetésével küldöttség érkezik hazánkba. a küldöttség tagja kamo udumjan művelődésügyi miniszter is.

a küldöttséggel együtt 24 tagú művészcsoporthoz tartozó tigrant minaszjannak, az örmény állami filharmónia igazgatójának vezetésével. a csoportban az örmény szszk számos népművésze és érdemes művésze érkezik magyarországra, köztük goar gaszparjan, a világhírű operaénekesnő is. a kulturális napokon az örmény filharmónia 35 tagú táncgyűjtése és az ugyancsak 35 tagú orbeljan esztrád zenekar is bemutatja tudását, az örmény könnyűzene és táncművészet számos alkotását.

az örmény kultúra napjainak megnyitó ünnepsége kedden, 14-én este 7 órakor lesz a madách színházban.

a kulturális napok kiemelkedő eseményének ígérkezik csütörtökön az örmény delegáció találkozása a budapesti értelmiség képviselőivel a népfőrdő klubban, továbbá aram hacsaturjan spartacus című balettjének szombati bemutatója az operaházban és ugyancsak szombaton gaszparjan és ter-mergerjan hangversenys a zeneakadémián.

a fővároson kívül 13 megye közönsége ismerkedhet meg közvetlenül az örmény kultúra, művészet képviselőivel, alkotásaival. az örmény vendégek ipari és mezőgazdasági üzemeket is meglátogatnak, s a fészkek klubban találkoznak a magyarországon élő örmény származású művészekkel is. a kulturális napok záró hangversenyét május 22-én rendezik az építőipari és közlekedési műszaki egyetem művelődési otthonában.

a tiznapos eseménysorozattal nem ér véget az örmény kultúra eredményeinek hazai ismertetése. a kulturális napokon túl egész évben számos alkalmat találnak majd a két nép kulturális kapcsolatainak szorosabbra fűzésére. így szeptember-októberben örmény író- és költőküldöttség látogat magyarországra. ősszel örmény játékfilmeket mutatnak be, s kiállítások és dokumentumfilmek is kerülnek a magyar közönség elé. az örmény vendégek magyarországi látogatásának viszonzásaként október 25-november 4 között az örmény szszk-ban megrendezik a magyar kulturális napokat./mt1/

14.25/lm

-28-

ll

bb 45. 30 fokra számíthatunk - 750.000 köbméter körüli a víz-fogyasztás - 40.000-45.000 vendéget vár a fürdőigazgatóság, 160.000 palack üdítő ital a fogyasztóknak

ö hbj-sb/tr-ju ie bs

1968. május 12.

a meteorológiai intézet előrejelzése szerint vasárnap is a délkelet felől érkező meleg lesz uralkodó a kárpát medencében. az észak-nyugatról hazánk felé közeledő hűvös légtömegek ugyanis még szombaton megrekedtek az alpok keleti nyulványainál és nem tudták áttörni a kárpátok vonulatát. így szombaton délelőtt budapesten, kecskeméten, baján, pécsen, szegeden, szolnokon, békéscsabán, miskolcon és debrecenben tehát az ország nagy részén 25-28 fokos meleget mértek és sehol sem szállt 20 fok alá a hőmérő higanyszála. az újabb melegutánpótlással vasárnapra tovább nyáriasodik az idő. az előrejelzések szerint a hőmérséklet elérheti a 30 fok celsius körüli értéket, sezzel a két hónappal későbbi, júliusi nyarat, hozzá előre, a hűvös és a meleg találkozásának késtekeedésével elmarad az eső, csapadék nem várható, pedig a kitikkadt növényzet és a száraz talaj már ahitozik esőre.

érdekes kimutatást közölt a vízművek: május első tíz napjában átlagosan napi 80.000 köbméterrel több vizet fogyasztott budapest, mint a múlt év hasonló időszakában. péntek hajnaltól szombat hajnalig 746.476 köbméter volt a fogyasztás, - ugyanezen a napon múlt évben 636.000 köbméter. a vízművek kénytelenek voltak üzembehelyezni a felszíni vízművet is. a főváros területén komolyabb problémák nem voltak a vízellátásban, kivéve néhány helyi jellegű zavart. előfordult ugyanis, hogy az esti órákban a peremkerületekben egyszerűen sokhelyütt locsolták a kerteket. az öntözéshez is elegendő mennyiségű vizet azonban a vízművek nem tudott - és a jövőben sem tud - korlátlanul szállítani. a nyárra készülődve a szigetszentmiklósi telepen nagyarányú gépcserére került sor, s így emiatt néhány lakóömnél kisebb, átmeneti jellegű korlátozásokat kellett elrendelni.

a fővárosi ásványvíz- és jégipari vállalat szombaton 35 vagon jeget adott a budapesti fogyasztóknak, a telepről kiszállítottak 160.000 palack üdítőitalt, 46.000 liter ásványvizet, 80.000 liter szikvizet.

/ folyt. köv. /

14.40/-s

- 29 -

bb 45. / 30 fokra.... 1. folyt/-ju

kilenc strandon illetve uszodában - a dagály strandon, a palatinuson, a geliértben, a széchenyi fürdőben, csepelen, csillaghegyen, a római parton, a lukács és a rudas uszodában - találhatóak enyhülést a korán beköszöntött nyárban a fürdőzők. a fővárosi fürdőigazgatóság vasárnapra megerősítette a pénztárakat és az előzetes számítások szerint - ha valóban beválik a meteorológiai intézet előrejelzése - 40.000-45.000 vendéget várnak az uszodákba, illetve strandokra. /mti/

--

bb 46. három hónap alatt 120 000 új előfizető, 10 millióval több hirdetés - ankét a hirdeterjesztés aktuális kérdéseiről

1 kf/kf-ju 1e bs

1968. május 11.

a postavezérigazgatóság krisztina köruti székházában szombaton ankétot tartottak a hirdeterjesztés aktuális kérdéseiről. a megbeszélésen jelen volt pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, naményi géza a minisztérium tanács tájékoztatói hivatalának vezetője, részt vettek a lapkiadó vállalatok igazgatói, a postavezérigazgatóság és a postaigazgatóságok vezetői.

horn dezső a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese, a posta vezérigazgatója értékelte a hirdeterjesztők munkáját, eredményeit. megállapította egyebek között, hogy a január 1-i átváltozás lényegében nem befolyásolta a hirdetőforgalmat. az év első három hónapjában 252.5 millió hirdetőlap fogyott, 10 millió példánnyal több, mint az előző esztendő azonos időszakában. az előfizetők száma három hónap alatt százhuszezerrel növekedett, s az utcai árusok is 1.8 millióval több lapot adtak el. az elmúlt hónapokban örvendetesen emelkedett általában a megyei lapok forgalma, esti hirdetőlapból, a nők lapjából, képes sportból rádió és televízió újságból többet míg a fülesből kevesebbet adtak el a tavalyinál.

az önkéntes megbeszéltek a hirdeterjesztők munkáját segítő intézkedéseket, majd horn dezső megjutalmazta a hirdeterjesztésben kitűnt dolgozókat. /mti/

--

14.45/ju

-30-

le

bb 47. száznyolcvan vagon földieper bács megyéből

a vid-cs/tné-lm ká

1968. május 11.

bács-kiskun megye híres földieper termő tájain sokfelé szedik már az illatos gyümölcsöt. ez évben - a kecskemét környéki termelőket megelőzve - a duna mentéről érkezett az első szállítmány a felvásárló telepekre. a hét végén lajosmizse, helvécia, jakabszállás és kerekegyháza epreseiből is befutottak a kocsirakományok. az új ültetvények termőre fordulásával a múlt évinél 80 vagonnal több, összesen 180 vagonnyi földieper vár a kereskedelem. a termés felét exportálják, a többit pedig a főváros és a nagyobb ipartelepek ellátására szánják.

a feketefóliás táblákon ugyancsak érik az eper. kecskemét, kiskunfélegyháza és jásszentlászló termelőszövetkezeteiben már ötödik éve borítja fekete fólia az epresek földjét. az egyre divatosabb mezeti „lepedő”, igen jó szolgáltatást tett: öt év óta nem kellett gyomtalantani a földet, s a kiszáradástól is jól védi a talajt. /mti/

--

bb 50. a kollégium musicum buda 68

tm-lm zs

1968. május 11.

című hangversenysorozat április 15-én elmaradt hangversenyét május 13-án, hétfőn 19 óra 30 perckor tartják meg a schönherz zoltán kollégiumban, / 1. kerület szentháromság tér 1./ /mti/

--

bb 51. tsz-különvonat jugoszláviába

vid cs/sk-lm ká

1968. május 11.

az idei első különvonat szombaton indult békéscsabáról jugoszláviába: a viharsarok városából, községeiből félezer tsz-tagot szállított az újvidéki mezőgazdasági kiállításra és vásárra. az utiprogram szerint egy hetet töltenek jugoszláviában, megtekintik a kiállítást, majd ellátogatnak belgrádba is. /mti/

--

14.44/lm

- 31 -

le

bb 52. személygépkocsit törtek fel őrizetbe vették őket

tr-ju zs bs

1968. május 11.

szombaton hajnalban a 11. kerületben az erőd utcában illés László italmérő és arató Miklós segéd munkás - mindketten 19 évesek s büntetett előéletűek - egy lezártan parkoló személygépkocsit feltörtek és elhajtottak, mindössze 300 méter tettek meg a kocsival, amikor a rendőr elfogta őket. Őrizetbe vétel mellett büntetőeljárás indult ellenük, jogtalan használat bűntette miatt. /mti/

-. -

bb 53. ,, elektronikus,, szabász

b vid kz/sk-ju ká bs

1968. május 11.

az ország konfekcióipari üzemei közül elsőként a szegedi ruhagyár kapott elektronikus számítógépet. a szovjet gyártmányu berendezés szombaton kezdte meg működését a gyár szabászati üzemrészében. ez lesz az ország ,, legtakarékosabb,, szabásza. a percenként 100000 művelet elvégzésére alkalmas számológép sok ezer variáció közül választja ki, hogy melyik szabásminta szabható ki maradék nélkül, az ugyancsak sokféle méretű szövetekből. ez a munka eddig tucatnyi végbeosztó dolgozó feladata volt, deők, napi 15.000 számtani művelettel sem közelítették meg az ideális anyaghasználását. hozzávetőleges számítások szerint az új berendezés segítségével évente mintegy félmillió forint értékű szövetet takarítanak meg a gyárban. az egymillió forint értékű gépet az országos műszaki fejlesztési bizottság bocsátotta az üzem rendelkezésére. /mti/

-. -

bb 55. megnyílt a gyopárosfürdő

vid kz/sk-ju ká bs

1968. május 11.

szombaton megnyílt a gyógyhatású gyopárosi tófürdő. a kedvelt alföldi üdülőttelep új köntösben várta vendégeit: a megszüpült telep többek között napozó-terasszal, gyermekjátsszótérrel és diszkerttel gyarapodott. új, az eddigi 36 fokos helyett 50 fokos gyógyvizet adó kutakat furtak. a megnyitás napján több ezren keresték fel a híres fürdőhelyet. /mti/

-. -

15.00/ju

-32-

de

bb 49. az eak béketanácsa delegációjának tájékoztatója

t di/j-lm zs

1968. május 11.

az egyesült arab köztársaság béketanácsának küldöttsége, amely az országos béketanács delegációjának január látogatását viszonzozza hazánkban, szombaton sajtótájékoztatót tartott a hazafias népfront országos tanácsának klubjában. ott volt az összejövetelen barati József, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, megjelent és felszóltat abdel fattah fouad, az eak magyarországi nagykövete is.

dr. réczei László, az országos béketanács alelnöke üdvözölte a tájékoztató résztvevőit, majd ahmed talat mohamed aziz, a mezőgazdasági dolgozók szakszervezetének titkára, a küldöttség vezetője adott képet az egyesült arab köztársaság helyzetéről, az imperialista mesterkedések elleni küzdelemről. hangsúlyozta, hogy örömmel látogattak hazánkba, s vettek részt a fasizmus szétzuzásának jubileumán, a szolidaritási hónap megnyitóján és számos eseményén. köszönetet mondott az arab népek ügyének megértéséért, támogatásáért, s rámutatott: - az arab népek iránti szolidaritás segíti harcunkat, azt bizonyítja, hogy nem állunk egyedül; a szocialista országok, s köztük is első sorban a szovjetunió, hatékonyan támogatnak bennünket. barátaink segítségével a nemzetközi közvélemény előtt is sikerült feltárnunk az igazságot.

jól példázza izrael reakciós, militarista politikáját, - fejtegette, - hogy csupán az egyesült nemzetek szervezete több mint 50 alkalommal ítélte el agresszióit, háborus bűncselekményeit. a szomszédos arab országok ellen elkövetett izraeli provokációk és merényletek száma pedig meghaladja a 76 ezret.

ahmed talat mohamed aziz meleg szavakkal méltatta az egyesült arab köztársaság és hazánk békemozgalmának gazdagodó kapcsolatait. elmondta, hogy az idén januárban aláírt együttműködési egyezmény alapján gyakoribbá teszik a személyes találkozókat, és minden egyéb eszközt is felhasználnak arra, hogy összehangolják akcióikat és még hatásosabbá, sikeresebbé tegyék a közel-kelet és a világ békéjének megteremtését szolgáló fáradozásokat.

/folyt.köv./

15.10/lm

- 33 -

de

bb 49. /az eak béketanácsa ...1. folyt./-lm

a tájékoztató további részében az újságírók kérdéseire válaszoltak a delegáció tagjai. beszámoltak arról, hogy az egyesült arab köztársaság a szocialista országok támogatásával pótolta múlt évi veszteségeit, újjászervezte hadseregét, katonai erejét, és a gazdasági élet területén is minden eddiginél nagyobb sikereket ér el. szó esett arról, hogy a legnagyobb olajtermelő arab országok, köztük kuwait és szaúd-arábia, 150 millió font sterling értékű anyagi segítséget adtak az agresszió következményeinek felszámolásához. aláhúzták, hogy az egyesült arab köztársaság az arab népek egységének, a szocialista országokhoz, a szovjetunióhoz fűződő kapcsolatainak erősítésére törekszik. támogatja a világ haladó erőinek harcát. igazságos békét akar a közel-keleten és a világon, s készen áll arra, hogy megvédje az arab népek jogait.

a tájékoztató után dr. réczey lászló megnyitotta az „új élet az ősi földön”, című kiállítását, amelynek anyagát az egyesült arab köztársaság béketanácsa ajándékozta a magyar békemozgalomnak, majd levetítették a múlt évi izraeli agresszióról készített dokumentumfilmet./mti/

bb 54 egy hét alatt „tulnőtte”, a fákat az épülő mecseki tv-torony

a vid kz/sk-lm ká

1968. május 11.

tizennyolc méter emelkedett egy hét alatt, s így már tulnőtte a környező erdő fáit az épülő mecseki tv-torony. az érdekes, látványos építkezés már távolról magára vonja a figyelmet. különösen éjszaka nyújt szép látványt a fényárban uszó munkahely. építők ugyanis éjjel-nappal 12 órás váltásban dolgoznak, a művezetők pedig 24 órás műszakot tartanak. a betonozáshoz használt csuszózsalu a tervek szerint hat hétig - egészen a 92 méterig - folyamatosan emelkedik. ebben a magasságban megváltozik a torony törzsének formája, átmérője és ennek megfelelően át kell alakítani a csuszózsalut is./mti/

15.17/szb

-34-

bb. 56. selye professzor debrecenben

vid fm/hné/ká/ll bs

1968. május 11.

dr. selye jános professzor szombaton debrecenbe látogatott. a vendéget dr. kesztyüs loránd, a debreceni orvostudományi egyetem rektora és dr. váczy lajos az egyetem tudományos rektorhelyettese fogadta. selye professzor délután a szülészeti klinika előadótermében nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott „a stress és a gyulladás”, címmel./mti/

bb. 57. győrött szobrot állítottak radnóti miklósnek

vid fm/j/ká/ll bs

1968. május 11.

a fiatalok sokezres táborát mozgósító vasárnapi radnóti-béke-menet előestéjén, szombaton győrött, a rába övezte szigeten levő tolbuchin-sétányon felavatták radnóti miklós szobrát, - alexovics lászló győri szobrászművész alkotását. a hazafias népfront győri városi bizottsága éveket ezelőtt határozta el, hogy győrött, a város legszebb helyén pantheont létesít. most a békehé- nap alkalmából radnóti miklós, a mártírhalált halt költő szobra került elsőként a győri pantheonba.

a szoboravató ünnepségen cigány jenő, a hazafias népfront városi bizottságának alelnöke emlékezett meg radnóti miklós életéről és munkásságáról./mti/

bb. 61. tárgyalások magyar-tunéziai műszaki-tudományos együttműködésről

t sz/j/1e/ll bs

1968. május 11.

hedi essaafi a tunéziai külügyminisztérium műszaki és kulturális együttműködési főosztályának vezetője és az általa vezetett delegáció tárgyalásokat folytatott budapestben. a küldöttség az 1966-ban létre jött magyar-tunéziai műszaki-tudományos együttműködési egyezmény alapján a tesco-val most állapotott meg magyar szakértők küldésének feltételeiben. erről szombaton jegyzőkönyvet írtak alá. számításba jöhet mérnökök, mezőgazdasági szakemberek állatorvosok küldése is./mti/

16.10/ll

- 35 -

bb. 59. halász gitta operaénekesnő

k ol/lk/zs/gy/bs

1968. május 11.

temetése május 14-én, kedden fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

bb. 60. megnyílt a keleti-pályaudvar korszerűsített étterme

t hbj/hné/le/gy/bs

1968. május 11.

Budapestben tárgyalnak a bolgár, a csehszlovák, a jugoszláv, a lengyel, a magyar, az ndk-beli, a román és a szovjet vasutak „utasellátó”, vállalatainak vezérigazgatói. Megvizsgálják, hogyan tudnának még szorosabb együttműködést kialakítani. Szombaton délelőtt bemutatták a konferencia résztvevőinek - és egyben a sajtó képviselőinek - a keleti-pályaudvar, szombaton reggel megnyílt éttermét.

A régi éttermet 1945-ben állították helyre, azóta nem sok lehetőség volt korszerűsítésére, pedig a pincéreknek naponta többszázszor kellett megjárniuk a konyha és az étterem közti 32 lépcsőfokot. Most az étterem mellett korszerű tárlót rendeztek be, ahova a pincében levő konyhából liften juttatják az ételeket. A korszerűsítésre a vállalat másfél millió forintot költött. Ugyancsak üzembehelyezték a pályaudvaron a meleg-hideg ételeket, szörpöket, cigarettát, stb. kiszolgáló korszerű automata-sort, amely éjjel-nappal az utasok rendelkezésére áll./mti/

bb. 62. befejeződött a tavasziak vetése, nagy munkában a növényápoló és öntözőbrigádok - akadozik a „zöld futószalag”,

8 vid-cs/tr/ká/gy/bs

1968. május 11.

Az évszázad legforróbb és legszárazabb tavaszaként emlegetik a gazdák és szakemberek a jelenlegi időjárást. A legutóbbi egy hét alatt számottevő csapadék sehol nem volt az országban, s ez egyrészt kedvezett a munkáknak: minden eddiginél korábban már május első dekádjában országsszerte befejezték a tavasziak vetését, másrészt azonban felborította a munkák „menetrendjét”,

/folyt. köv./

- 36 -

Wc

bb. 62. /befejeződött... 1. folyt./ gy

A tavaszi időjárás mérlege negatív: a csapadékban szegény vidékeken, süllyedő talajokon a gabonák, sokhelyütt már is erősen sárgulnak a májusi kánikulát, a kapások pedig az ugynevezett kelesztő-csapadék hiányát.

Az ország különböző vidékeiről érkezett jelentések szerint különösen nagy munkában vannak most a növényápoló és öntözőbrigádok, csongrád megyében a szárazság ellenére jól kelt a kukorica, s már körülbelül 90 000 holdon szépen sorol, mivel esőre egyelőre nem számíthatnak, gondos kapálással mentik a talaj mélyebb rétegeiben felhalmozódott csapadékot. Ezen a vidéken a másodszorra vetett cukorrépa csak az öntözött területeken kelt ki. Az idő előtt kiképzett rozenát 15-20 százalékos termés-kieséssel számolnak a gazdaságok. Békés megyében, ahol a korábbi hetekben voltak kisebb esők, erősen gyomosodnak a földek, ezért az utóbbi napokban a növényápoló brigádok valóságosan megszállták a szépen kikelt kapásnövények tábláit. A cukorrépa sarabolását 22 és félezer holdon fejezték be, s teljes erővel megkezdték a második kapálást. Szombaton legátább 30 000-en vettek részt a növényápolásban. A kukoricaföldeken a kultivátorok százai lazították a talajt. Szolnok megyében nemcsak a vetéssel, hanem a gabonafélék vegyszeres gyomirtásával is végeztek.

Számos vidéken megkezdtek, s nagy iramban folytatják a kissé „vékonyra”, sikerült lucernák betakarítását. A hosszantartó szárazság csupán a gyümölcsösöknek és a szőlőknek kedvez. Baranyában a szőlők lombja háromszor olyan fejlett, mint más évek hasonló időszakában, a fákon gyorsan „hiznak”, a gyümölcsök.

Az ország legdélibb tájain akadozik a „zöld futószalag”, az őszi takarmánykeverék betakarítása után a soronkövetkező növény - a borsós napraforgó - még gyenge, nem érett kasza alá. A rétek várható fűhozama a negyedére csökkent, a legelőkön pedig kevesebb a fű, mint egy hónappal ezelőtt volt. A termelőüzemek az öntözőberendezések egy részét átcsoportosították a takarmánytermő területekre. Szolnok megyében a hétvégi vízügyi szemlén megállapították, hogy a gazdaságok jórésze maximálisan kihasználja az öntözési lehetőséget.

/folyt. köv./

Wc

- 37 -

bb. 62. /befejeződött.... 2. folyt./ gy

a tiszasülyi állami gazdaságban többek között 700 hold búzát is elláttak mesterséges csapadékkal, szentes környékén ugyancsak megkezdtek a termelőüzemek a búzatáblák öntözését. zala megyében, ahol a tavasszal szokásos 200-300 milliméternyi csapadék helyett csak 10 milliméter hullott, a kisebb patakok már is teljesen kiszáradtak, s a folyóknak is csak az alján csörgedez víz. a zalai gazdaságok többségében sajnos, csupán a kerteszetek rendezkedtek be öntözésre. békés megyében a körösvidéki vízügyi igazgatóság berendezései naponta 700 000 köbméter öntözővizet bocsátanak a gazdaságok rendelkezésére. a mezőgazdasági üzemek több mint 300 öntözőberendezéssel rendelkeznek, de ebből 92 most sem üzemel: nem gondoskodtak időben a kijavításukról, a hiányzó alkatrészek pótlásáról./mti/

..

bb. 58. xantus gyula tárlata

t tf/j/zs/gy/bs

1968. május 11.

hét „bő”, esztendő, rendkívül termékeny alkotói periódus eredményei - 200 mű, festmények, táblaképek, grafikák - tárulnak a közönség elé xantus gyula festőművész kiállításán, amely szombaton nyílt meg az ernst muzeum termeiben, utoljára 1961-ben a csók istván galériában volt önálló tárlata xantus gyulának, aki most a megnyitáskor elmondta az mti tudósítójának: - elsősorban a mai kor érzésvilága az, amit kifejezni szándékozom műveimmel. szimbólikus, többnyire nonfiguratív kompozícióimat egy-egy konkrét gondolati tartalomra építem, s igyekszem a művészet formai eszközei közül a hagyományos értékeket elegyíteni a modern stíluselévelésekkel.

a kiállítás június ² -ig tekinthető meg./mti/

..

16.25/e

- 38 -

MTI

bb. 63. husz év legjobb magyar filmjei, televíziós bemutatók, filmművész szövetségek nemzetközi tanácskozása a 4. magyar játékfilmszemle programjában

vid fm/lk ká/il bs

1968. május 11.

a magyar filmművész szövetség és az illetékes helyi szervek vezetői az októberben megrendezendő 4. magyar játékfilmszemle programjáról tanácskoztak pécsen, a pécsi szemlén résztvevő filmeket egy év terméséből, 19 új magyar játékfilm közül titkos szavazással jelöli ki a zsűri. tervezik, hogy a szemlefilmeket baryán kívül a főváros és a nagyobb vidéki városok filmszínházai-ban, illetve a televízióban is bemutatják, és a fődíjat a zsűri az országos közvélemény figyelembevételével adja ki. a javaslatok között szerepel, hogy ezentul nívódíjjal jutalmazza az év legjobb férfi, illetőleg női filmszínészi alakítását. a magyar filmgyártás államosításának 20. évfordulójáról a husz év legjobb magyar filmjeinek felújításával, s több kitűnő rendezőnk három-három filmjének műsorra tűzésével emlékeznek meg a szemlén. ezenkívül számos magyar, továbbá nemzetközi fesztivál-díjas külföldi film hazai bemutatójára is sor kerül az ünnepi héten.

az ideai filmesztétikai vita fő témája a szórakoztató film lesz, ezenkívül országos filmnevelési tanácskozást is szerveznek a népművelési intézet és az országos pedagógiai intézet közreműködésével. a szemlével egyidőben pécsen kerül sor a szocialista országok filmművész szövetségeinek tanácskozására, amelyen az 1969-es együttműködési tervet beszél meg./mti/

..

bb. 64. ipari tanuló-nap nyiregyháza

vid fm/tr ká/il bs

1968. május 11.

a hagyományos szabócs-szatmár megyei ipari tanulónapot szombaton rendezték meg nyiregyháza. ebből az alkalomból a megye mintegy hatezeröttszáz ipari tanulójának legjobbjai találkoztak, hogy sportban és a kulturális munkában össze mérjék tudásukat. a délelőtti órákban a városi stadionban tartották meg az ipari tanulók spartakiádját, majd a megyei uttörőházban megnyitották a pályaválasztási kiállítást. délután a möricz zsigmond színházban került sor a kulturális bemutatóra./mti/

..

16.40/e

- 39 -

MTI

bb. 65. gerhard schürer, budapesti látogatása

Lk/1e/1l bs

1968. május 10.

gerhard schürer, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese, az állami tervbizottság elnöke párdi imrének, az országos tervhivatal elnökének meghívására május 9-11 között látogatást tett budapesten. a látogatás során tárgyalásokat folytatott a két ország 1971-1975. évi népgazdasági tervének egyeztetésével kapcsolatos feladatokról.

gerhard schürert budapesti tartózkodása során fogadta focs jeno, a kormány elnöke. a megbeszélésen jelen volt dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, párdi imre és dr. herbert plaschke, az ndk rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. gerhard schürer meglátogatta az ikarus karosszéri- és járműgyárat, valamint a magyar optikai műveket.

az ndk miniszterelnökhelyettese elutazott budapestről. bucsuztatására a repülőtéren megjelent párdi imre, továbbá a tervhivatal és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. jelen volt. dr. herbert plaschke nagykövet is./mti/

--

bb. 66. apró antal moszkvába utazott

t st/lk/1e/1l bs

1968. május 11.

apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese szombaton délután moszkvába utazott, ahol részt vesz a kqst végrehajtó bizottságának 34. ülésén.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. korom Mihály igazságügyminiszter, és f. j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mti/

--

embargo: 19.00 óráig!

bb. 68. gulyás pál-émlékfest debrecenben

vid fm/j/ká/1l bs

1968. május 11.

szombaton debrecenben, a horváth árpád művelődési otthonban gulyás pál-émlékfestet rendeztek. megemlékeztek a huszadik századi magyar líra kiemelkedő alakjáról, akinek élete és munkássága debrecenhez fűződött. az ünnepségen a csokonai színház művészei tolmácsolták gulyás pál költeményeit./mti/

16.45711

- 40 -

embargo: 20.00 óráig:

bb. 67. bemutatkozott a varsói nemzeti színház társulata

t pr/hné/zs/1l bs

1968. május 11.

szombaton a budapesti nemzeti színház színpadán bemutatkozott a hazánkban vendégszereplő teatr narodowy, a varsói nemzeti színház társulata. nagłowicei mikolaj rej „józséf élete„ című ólengyel drámáját játszották, amelyet az előadás rendezője, kazimierz dejmek dolgozott át. a nagy tapsal fogadott előadás külön érdekessége volt, hogy rej, kocchanowski, illetőleg a 16. század közepén élt ismeretlen szerzők szövegére komponált intermediók kísérték, amelyek előadójá a musicae antiquae collegium varsoliense volt./mti/

--

bb. 69. lottó nyereséyjegyzék

tr/1e/1l la

1968. május 11.

a 19. játékhétre beérkezett 6 millió 157 ezer 661 szelvény. öt találatot két fogadó ért el nyereséjük - a nyereséményilleték levonása után - 923.649 forint. négy találatot 215 fogadó ért el, a nyereséjük 8 592 forint. három találatot 11 538 fogadónak van, nyereséjük 160 forint. a kéttalálatos szelvények száma 227 075. ezekre a nyereséjükösszeg 10 forint./mti/

--

bb. 70. befejeződött a történelmi multu városok konferenciája

a vid fm/hné/1l la

1968. május 11.

szombaton székesfehérvárott véget ért a történelmi multu városok konferenciája. a tanácskozás céljáról, eredményeiről kocsa lászló, a konferencia elnöke, a székesfehérvári tanács vb. elnökhelyettese a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a történelmi multu városok konferenciája rendkívül eredményes volt. összehívásakor azt tűztük ki célul, hogy hazánk történelmi multu városainak - eger, győr, pécs, szombathely, gyula, szeged, veszprém és székesfehérvár - építészei közösen megvizsgálják hogyan lehet korszerűen fejleszteni ezeket a városokat, úgy hogy a „történelmi mag,, épségben megmaradjon.

/folyt.köv./
17.14/11

- 41 -

ME

bb. 70. / befejeződött ... folyt./ 11

a kétezres éves szombathelyi és az ezeréves székesfehérvári „városmagot”, - mint a konferencián elhangzottakból kitűnt - teljes összhangba lehet hozni a korszerű épületekkel, akkor, ha a város stílusának megfelelő lakóházakat, középületeket emelnek. Ezeknek a városoknak a fejlesztésénél az a gyakorlat, hogy a városmagot változtatás nélkül hagyva - a „perifériák”, felé terjeszkednek az új lakónegyedek, de úgy, hogy a régi és az új panorámája összhangban legyen. nagyobb gondot kell fordítani történelmi múlt városaink közlekedési és kereskedelmi hálózatára, valamint tisztaságára is./mti/

bb. 71. kisiklott egy személyvonat albertirsa közelében

11 la/la

1968. május 11.

szombaton a kora délutáni órákban a budapest- kisvárdai között közlekedő személyvonat albertirsa állomás közelében kisiklott. a szerencsétlenség következtében egy személy életét vesztette, három személy súlyos, öt személy könnyű sérülést szenvedett, míg egy személyt első segélyben részesítés után elengedtek. a sérülteket a ceglédi, illetve a budapesti kórházba szállították a mentők. a mentési munkálatok folynak.

a szerencsétlenség körülményeinek vizsgálatát a rendőrség a máv szakértőinek bevonásával megkezdte./mti/

bb. 72. nagypál béláné, pásztor ferike

tr/11 la

1968. május 11.

színművésznő szombaton elhunyt. temetéséről később intézkednek./mti/

18.10/11

- 42 -

18.10

bb. 73. nagyszabású gálaesttel zárult az alba regia nemzetközi jazz-fesztivál

vid fm/hné/11 la

1968. május 11.

szombaton este a székesfehérvári vörösmarly színházban díjkiosztással és nagyszabású gálaesttel zárult az alba regia nemzetközi jazz-fesztivál. a háromnapos program során hat hazai és hat külföldi együttes mutatkozott be nagysikerrel. a külföldi zenekarok - az angol, holland, lengyel, bolgár, leningrádi és nyugatnémet együttesek - a legváltozatosabb stílusokkal ismertették meg a közönséget.

a szombati gálaesten került sor a fesztivál-nyertesek díjainak kiosztására, a magyar rádió hazai jazz-versenyét - amely a fesztivál keretében bonyolódott le - pege aladár együttese nyerte, s ezzel kiérdemelte az alba regia-díj első fokozatát. a második díjat desző csaba kvartettje, a harmadik díjat pedig tomsits rudolf kvartettje nyerte.

az országos rendező iroda díját kovács andor triója, a magyar rádió nagydíját pedig pege aladár együttese kapta. a fesztivál és a hazai jazz-hangverseny legjobb szólistájának, tomsits rudolfnak a magyar rádió és televízió díját adták át. a fesztivál mintegy 80 szereplőjét a székesfehérvári városi tanács „alba regia,, emléklakettel jutalmazta.

a díjkiosztás után került sor a gálaest műsorára. a hazai együttesek közül a studio-11-et, a tomsits rudolf által vezényelt fesztivál-együttest, valamint a hazai jazz-verseny győztes zenekarát pege aladár együttesét hallhatta a közönség. a jazz-kedvelőknek nagy élmény volt a világhírű kölni kurt edelnagen big band bemutatkozása./mti/

19.10/11

- 43 -

19.10

bb. 74. időjárásjelentés

11 la

1968. május 11.

a meteorológiai intézet jelenti május 11-én, szombaton 19 óra 10 perckor:

nyári idő

várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, eső nélkül. napközben megélénkülő déli, délnyugati szél. a meleg idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 30 fok körül./mti/

--

bb. 75. a kgst élelmiszeripari küldöttségek látogatásai

t kf/lk/11 la

1968. május 11.

a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának budapesti 9. ülésén résztvevő külföldi delegációk vezetői dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter társaságában megtekintették a minisztérium váci utcai mintatermét, az élelmiszeripar árubemutatóját.

a külföldi küldöttségek több fővárosi élelmiszeripari üzemből is jártak, tanulmányozták a budapesti husipari vállalat és az óbudai malom munkáját.

szombaton délután a külföldi delegációk dr. sághy vilmosnak, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettesének társaságában ellátogattak a székesfehérvári hűtőházba./mti/

--

20.37/

2052

70

- 44 -

v é g o

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehér-utca 5-7. Telefon: 159-450, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. május 12.

bb.1. képes kiadvány még nyelven a magyar közoktatás rendszeréről

1 vt/tm p zs bs

1968. május 12.

a magyar oktatásügy iránti fokozódó érdeklődés kielégítésére a művelődésügyi minisztérium négy nyelven készített több száz fényképpel, ábrával, grafikonokkal illusztrált reprezentatív kiadványt. a csaknem 200 oldalas összeállítás sokoldalúan mutatja be közoktatási rendszerünk történeti fejlődését. a német nyelvű változat már elkészült, az angol, francia és orosz is hamarosan kikerül a nyomdából. a kiadványt a magyar külképviseletek és az országos pedagógiai könyvtár útján juttatják el külföldre azokhoz a szervezetekhez, amelyek az oktatás, nevelés kérdéseivel foglalkoznak./mti/

--

bb.2. halász-hálóban is a perlon a divat

1 jf/tr p 1e la

1968. május 12.

az ideiglenes halászatokon csaknem mindehol szintetikus anyagu hálókat használnak a halastavakon és a természetes vizeken. a hagyományos kenderháló majdnem „megbukott”; a leggondosabb kezelés ellenére is két-három év alatt tönkreteszik a cellulóz-bontó baktériumok és gyakran kell cserélni a felszerelést. a perlon anyagot nem kezdi ki ez a baktérium-féle és különben is sokkal tartósabb, a tapasztalatok szerint akár öt évig is felhasználható nagyobb javítás nélkül. / folyt köv./

9.15/p 4e 1570

-1-